

Uj parlament

Százegy ágyulövés dörgő visszhangjainál, az udvari fogatok káprázatos felvonulásának tömeg-csodálatos külsőségei között fogott munkájához az új parlament. Új színeket és új életritmusokat vitt az elmúlt nap az ország fővárosának közéletébe a képviselők és szenátorok összesereglésével. Szeretnénk hinni, hogy ez az új életritmus, ez az új munka-lemdület, nem marad csalóka tüziáték, de komoly energiaforrásnak bizonyul az idő mérlegén továbbra is, amelyből áldás, béke, rend és nyugalom fog kisugározni az egész országra.

Ennek az elkövetkezendő új érának igéretteljes ígét hallhatjuk kicsengeni az ország uralkodójának parlamentü megnyitójából, a trónbeszéd elhangzott szavai közül. A kegyelet és az elismerés megnyilatkozása után a királyi szózat mondataiban annak az akaratnak hitét és erejét érezzük, amely az ország minden egyes tisztaszándékú, dolgozni-akaró és felvilágosult polgárának lelkét betölti: ideje, hogy az államélet minden területén elkövetkezzék az összhang és a szolidaritás atmoszférája az ország minden egyes lakója között és a jó egyetértés és a testvériség érzelmeinek kell áthatnia a lakosság minden egyes rétegét.

A király szavait az uralkodói bölcsesség sugallja s e bölcsesség forrása az a közös sors, amely az uralkodót népeivel egyéforrasztja össze. Ám, hogy a szavak tettekké lényegüljenek, ez a feladat a trón és az ország kiválasztott kormányára vár. Kevés kormány vette át nehezebb helyzetben az állam kormányzásának gyeploit, mint a jelenlegi kormány és talán sohasem volt annyira szükség az igaz szándék eltökéltségére és az energikus kéz győzítő, építő, a jót fölszólító, a rosszat könyörtelenül kiirtó munkájára, mint a mai időkben. Azok a gazdasági, pénzügyi, közigazgatási és szociális kormányjavaslatok, amelyekről a királyi trónbeszéd megemlékszik, az elvégzendő munkának és a megoldásra váró feladatoknak ezt a felelősségteljes kötelezettségét kívánják vállalni, mint ahogy nem lehet az országnak egyetlen egy olyan becsületes polgára sem, akit át ne hatna a rend tökéletes helyreállításának, a gazdasági és politikai élet konszolidálásának, a közélet megtisztításának és a munka megbecsülésének megalkuvást nem ismerő szükségérzete.

A trónbeszéd ezuttal nem emlékszik meg külön az ország kisebbségi néptömegeiről, mint ahogy az alkotmány sem ismer sem faji, sem felekezeti különbségeket az állam egyenlő jogokkal felruházott és egyforma kötelezettségeket vállaló polgárai között. Az ország magyar népkisebbségi tömegeinek megfoghatkozott számu parlamenti képviselői számára azonban a megkisebbedett számarányuk ténye éppogy nem lehet akadálya annak, hogy teljes szívvel-lellekkel képviseljék a magyarság jogait és érdekeit, mint ahogyan a kormány sem felekezhetik meg arról, hogy a kormányprogram számára csak erős támaszpillérként szolgálhat a népkisebbségek tényleges egyenjogúsága. Az egyetértés és a testvériség érzelmei, amelyek át kell, hogy hassák az ország minden egyes állampolgárának lelkét a király szavai szerint, éppogy át kell, hogy alakítsák a kormány tagjainak, mint a legutolsó egyszerű kétkézi munkásnak világszemléletét a közös munka, az együttes cél: valamennyiünk boldogulása érdekében. A kormányzat jószágának fokmérője a nép elégedettsége, nyugalma és boldogulása és csak önmagát gyöngíti, saját magának okoz kárt az olyan politika, amely milliós néptömböket nyelvrendeletekkel és fe-

A király trónbeszéde a gazdasági élet nagy feladatairól, az ország bel- és külpolitikájáról

A parlament ünnepélyes megnyitása -- Az első ülést Duca emlékének szentelte a parlament -- Üresen maradt egy hely az ülésteremben ...

Bucurestiből jelenti az Aradi Közlöny tudósítója: Ma délelőtt a szokásos ünnepélyes formák között folyt le Bucurestiben a parlament megnyitása. A patriacha székesegyházában délelőtt 11 órakor ünnepélyes Te Deum volt, amelyen a kormány összes tagjai megjelentek, valamint az egyházi, katonai és polgári főméltóságok is résztvettek. Fél tizenkét óra körül már gyülekeztek a Kamara dísztermében a képviselők és szenátorok, akik elfoglalták helyeiket. A karzatok megteltek s a diplomáciai kar teljes számban képviseltette magát. Megjelent *Tevfik Rüşdy* bej török külügyminiszter is, aki Bucurestiben tartózkodik s az ülésterem első padsorában foglalt helyet.

A király kíséretével megérkezik a parlamentbe

Százegy ágyulövés jelezte, hogy a király és kísérete elindult a *Calea Victoriei-n* levő királyi palotából lovasfogatán. A parlament kapujában *Tatarescu* miniszterelnök vezetésével a kormány valamennyi tagja megjelent az uralkodó fogadására, *Bratescu-Voinesti* ház-nagy pedig jelentette a parlament tagjainak az uralkodó megjelenését. *Károly* király 12 óra után néhány perccel lépett a terembe. Az uralkodó megjelenését percekig tartó taps és lelkes éljenzés fogadta. Hatalmas óvációk közepette lépett a király az emelvényre és érces, messzeható hangon mondotta el a trónbeszédet:

— Képviselő urak! Szenátor urak! Boldog vagyok, hogy az ország képviselőinek körében lehetek, akiket a nemzeti akarat legutolsó konzultálása, alkalmával választottak meg. Ebben az ünnepélyes órában azt hiszem első gondolatunkat volt miniszterelnökünk: *Ion George Duca* emlékének kell szentelnünk. A kiváló államférfi és kipurált hazafi emlékének, aki az ország és korona szolgálatában esett áldozatul egy merényletnek, amelyet megbélyegzett az egész román lelkismeret. Az állam e derék szolgájának nevét becsületben fogja megőrizni Románia politikai története.

— A törvényhozó testület új gyűlésének megnyitása olyan akció-periodusnak kezdetét kell, hogy jelentse, amelyet meggyorsítanak a megoldásra váró problémák: az államélet, a gazdasági és pénzügyi élet nagy feladatai. Ezek a problémák ma gyors megoldást igényelnek és elhatározottságot a végső kivitelben. A megoldások és intézkedések, amelyeket kormányom javasolni fog, szükségesek ahhoz, hogy a közrend biztosítható és így az összhang és nem-

zeti szolidaritás atmoszférája jöjjön létre. A jó egyetértés és testvériség érzelmeinek kell áthatniuk az összes polgárok lelkét, munkáikat és törekvéseiket a közérdeknek szentelve és nem szabad igyekezetüket és erkölcsi érzésüket oly érzelmeik terjesztésére fordítaniok, amelyek tönkreteszik a nemzeti konszolidáció munkáját. Ez a munka csakis a legmagasabb cél és feladat teljesítésével és a közszabadságnak tiszteletben tartásával érhető el az alkotmányrendszer keretében, amelynek alkalmazkodnia kell hazánk normális fejlődéséhez. A mai generáció egyetértés erővel és magasabb lélekkel van hivatva megvédeni és megerősíteni nagy őseink művét.

— A kormányunk által készített gazdasági, pénzügyi, közigazgatási és szociális program végrehajtására teljes határozottsággal és haladéktalanul törekedni fogunk. A pénzügyi terhek megkönnyítése, az állami apparátus egyszerűsítése, a szükségtelen és terhes intézmények megszüntetése, a legszigorubb takarékoság, a valuta stabilitásának megvédése, az egyensúlyozott költségvetés, az adósságok problémáinak teljes és végleges megoldása e program pénzügyi feladatai. Meg kell valósítani a racionalitást és ezzel a nemzeti termelés fokozásának programját. A kormány biztosítani fogja egy új és értékes gazdasági terv kifejlődését, megkülönböztetett figyelemmel a mezőgazdaság érdekeire, ami az ország gazdagságának legjelentősebb forrását képezi.

— A közigazgatás, iskola és egyház az állam életében rájuk háruló feladatainak és az erkölcsi rend követelményeinek megfelelő szervezetet és támogatást fognak kapni, mert csak ez a rend képes biztosítani az állam-élet normális fejlődését. A törvényegységesítés munkája is a megvalósulás stádiumába jutott.

Barátság a szomszédos államokkal

— A Románia által őszintén és határozottan követelt béke, politikai és nemzetközi egyetértés politikája nem fordíthatja el figyelmünket a nemzetvédelem megerősítéséről. A hadsereg, a mely az állam egzisztenciájának egyik legfontosabb eszköze, a kormány élénk gondoskodásának egyik tárgyát képezi.

— Románia külpolitikája a nemzeti egység szempontjából fakad, tehát nem ismer változásokat, vagy ingadozásokat. Célja a béke fenntartása, az országhatárok örök integritása, a szerződések tiszteletben tartása, a szövetségek respektálása és barátságos kapcsolatok létesítése az összes nemzetekkel, kivétel nélkül. A lefolyt év lehetővé tette Romániának is, hogy céljainak megvalósításában igen fontos eredményeket mutasson ki. Így az 1933. február 16-án Genében aláírt szerződéssel, ami a kisantantnak

lete-listákkal zár ki az ország népeinek együttes produktív munkájából.

Az ország magyarságának parlamenti képviselői ott voltak a kamara nagytermében, amelynek halgatósága tapsorkánnal fejezte ki együttérző hódolatát a királyi trónbeszéd célkitűzései és iránymutatásai iránt. A magyar parlamenterek tudásuk legjavával kívánják az ország konszolidációjának nagy munkaprogramját elősegíteni, mert ezzel a megbizással küldte őket a törvényhozás házába Er-

délyből és a Bánságból a magyarság, amely kötelességeinek éppogy tudatában él, mint amilyen elszánt akarattal ragaszkodik jogaihoz, amidőn elvárja és megköveteli képviselőitől, hogy jogait megvédje minden támaszal szemben, ez a magyarság az utolsó nigét is odaadja annak, aki baráti kézzel és igaz szándékkal becsüli meg, ami bennünk jószándék, becsületes munkavállalás, felelősségérzet és nyílt szívű egyenesség: egyszóval, mindazt, ami bennünk érték és magyar. (J.)

FEBRUÁR 6-án, KEDDEN 9 órakor: ARADI FILHARMONIA EGYESÜLET

150-ik JUBILÁRIS DISZHANGVERSENY

a VÁROSI ZENEDE fennállásának 100-ik évfordulója alkalmából.

Vezényel: SHUK LAJOS. Szólista: TÖLOSSY MAGDA.

A KULTURPALOTA MELEG LESZ.

290

JEGYEK SÁNDOR FERENCNÉL.

új szervezeti formát nyújtott, ami megerősítette azt és lehetővé tette, hogy a nemzetközi életben mindinkább jelentősebb tényezővé váljék. Az 1933. július 3-án és 4-én Londonban aláírt szerződésben, amelyeket Románia illetve a kis-antant és a szociális szovjet-köztársaságok uniói kötöttek, s amely a román uralkodó alatt álló területeket védelmébe helyezi és kizárja bármilyen háború, vagy erőszakos akció megindítását a két szomszéd-állam között. Ez a szerződés lehetővé teszi a két állam viszonyának további fejlődésére irányuló bizalmunkat. Az 1933. október 17-én Ancarában aláírt egyezmény a Törökország és Románia közötti állandó barátságra támaszkodik és a Balkán békéjének megerősítését célozza. Jugoszlávia királyának és királynéjának látogatása alkalmat adott ama mély kapcsolatok és érzelmek kihangsúlyozására, amelyek Romániát és Jugoszláviát egybeülik. BORIS és GIOVANNA, a bolgár királyi pár legutóbbi látogatása bizonyítja annak, hogy a politikai kapcsolatok a bolgár és román nép között barátságos érzelmektől vannak áthatva.

— Ami a Népszöveget illeti, Románia ma különösebben, mint valaha, hangsúlyozni kívánja megrendíthetetlen meggyőződését annak eszméiben.

— Az ország mai helyzete határozott intézkedéseket követel, gyors eredményű megoldásokat és kevesebb törvényt, de szigorúan alkalmazva azokat, takarékos háztartást, munkára és felelősségre való törekvéssel. A nemzeti élet minden ágában ez a mód az, amelyet a mai idők szükségletei megkívánnak. Áthatva ettől az új szellemről, megvagyok győződve arról, hogy Önök, uraim, munkájukban meg fognak felelni az állam magasabb érdekeinek és az ország törekvéseinek.

— Kívánva önöknek derék és jó munkát, kérem a Mindenhatót, adja áldását tevékenységükre.

A trónbeszéd ezzel a képviselők és szenátorok lelkes tapsvihara közben véget ért és a király megnyitottak nyilvánította a parlament új ülészakát.

A trónbeszédet gyakran szakították félbe a jelenlevők tapsai. Mikor az ankarai szerződésről beszélt az uralkodó, a képviselők és szenátorok, nemkülönben a külföldi diplomaták a jelenlevő török külügyminisztert nagy ünnepélyesen részesítették. A királyt a beszéd befejeztével ismét percekig ünnepelték a Kamarában, majd az ünnepi menet élén Károly király visszatért a királyi palotába.

A meggyilkolt Duca miniszterelnök helye üresen maradt a parlamentben és a következő szövegű emléklapokot helyezték el a szék támláján:

„DUCA, A LIBERÁLIS-PÁRT ELNÖKE, MEGHALT AZ ORSZÁG SZOLGÁLATÁBAN 1933. DECEMBER 29-ÉN.”

Duca emléke a parlament első ülésén

Délután fél öt órakor jött össze első ülésére a parlament. Bratescu-Voinesti háznagy, mint a parlament legidősebb tagját, Bacalbasa, az Unversul ismert munkatársát nyilvánította korelnöknek. Bacalbasa az elnöki székben elfoglalta helyét és bejelentette, hogy a parlament ülését Duca emlékének szentelik. Elsőnek Tatarescu miniszterelnök lépett a szószékre, aki a következő beszédet mondotta:

— A nemzeti gyász, amely Duca elmulásával ért bennünket, most, az új munkatársítványok indulásakor fokozottabb áhitattal és fájdalommal tölti el bennünket. Három évtized munkája áll előttünk, amelyet mély hittel és meggyőződéssel töltött be a nemzeti és szociális igazságok védelmében. Három évtizeden keresztül ez a szószék, amelyen most állok, Duca ragyogó teljesítményeinek helye volt. Itt véste ő az elokvencia tökéletességét a román szónoklás művészetének aranykönyvébe. Formában az antologia, lényegben a történelmi irodalom kereteibe tartoznak azok a beszédek, amelyeket itt elmondott. Az ő munkája, az ő élete példaképül áll előttünk és az ő pro-

grammja a jövő célja. Példával szolgált nekünk Duca, aki elveiért feláldozta életét. Ez az áldozat figyelmeztetés számunkra, hogy milyen nehéz időköt élünk és hogy milyen súlyos akadályokat kell leküzdenünk. Mi a hazát szolgáljuk és bizunk abban, hogy teljesíteni fogjuk munkánkat és kötelességünket, úgy, ahogy ő számunkra az utat kijelölte.

Tatarescu beszéde után, amelyet a képviselőház siri csendben hallgatott végig, Mihailache emelkedett szólásra. A nemzeti-parasztpárt elnöke Duca emlékét méltatta és azt hangoztatta, hogy el kell fojtani azokat a terro-

risztikus cselekményeket, amelyek a gyászos merénylethez vezettek.

Utána Bratianu György, majd pedig Cuza beszélt, aki szintén elítélte a terrorisztikus megmozdulásokat. Ezután Goga, majd pedig a lunian-párt nevében Vlad Dimitriu, Argetolanu, Bethlen György gróf és Kreuter áldoztak beszédekkel Duca emlékének, végül pedig Bacalbasa az egész parlament nevében emlékezett meg Ducáról. A beszéd után az elnök az ülést berekesztette. A parlament legközelebbi ülését szombaton délután három órakor tartja, amikor kezdetét veszi az igazolási vita.

Nyilvánosságra került az új angol leszerelési javaslat

Anglia utolsó kísérlete — Németország egyenjogúságát ajánlja a tervezet — „A tervezet elfogadása állandó lidércnyomás lenne...” — Az olasz javaslat

Londonból jelentik: Az angol Kormány tegnap hozta nyilvánosságra új leszerelési tervezetét, amelynek egyik legfontosabb pontja az, hogy a jogegyenlőség elvének alkalmazása éppen olyan fontos elv, mint a biztonsági elv. Az angol javaslat tízéves időtartamban állapítja meg a tervezet érvényét és a létszámra vonatkozólag 200 ezer embert ajánl Franciaország, Németország és Lengyelország részére. A leszerelési egyezmény megszüntetné a Németországra nehezedő korlátozásokat a repülőgépelhárító-ágyúk tekintetében. Az állandó erődök ágyúinak legnagyobb kaliberét nemzetközi egyezmény határozná meg. A haderők rögzítését négy év alatt kell elérni. Az első év végéig megszüntetendők a 30 tonnás, a harmadik év végéig a 20 tonnás, az ötödik év végéig pedig a 16 tonnásnál nehezebb tankok. Anglia hozzájárulna ahhoz is, hogy a rövid szolgálati idejű német hadsereget 6 tonnás tankokkal lássák el. Ha az állandó leszerelési bizottság nem mondja ki a második év végéig a légi haderők megszüntetését, akkor minden hatalomnak lehessenek katonai repülőgépei. Az egyes országok nyolc év alatt szállítsák le vagy emeljék fel légi haderejüket a megállapítható színvonalig, de végül is Németország nyerve el az egyenlőséget a főbb légi hatalmakkal szemben. Ugyanezt ajánlja a tervezet mindama hatalmak — tehát Ausztria, Magyarország és Bulgária — számára, amelyeknek nincs légi haderejük. Az angol Kormány általános megegyezés esetén hajlandó hozzájárulni ahhoz, hogy állandó automatikus ellenőrzés lépjen hatályba az egyezmény többi kötelezettségével együtt.

Az angol lapok megállapítják, hogy az új angol leszerelési tervezet Anglia utolsó lépése a leszerelés kérdésének kedvező elintézése érdekében. Ha ez a kísérlet nem sikerül, Anglia teljesen visszavonul a további kezdeményezéstől. Az angol javaslat — írják a lapok — jelentős kedvezményeket biztosít Németország számára és figyelembe veszi a francia álláspontot is, úgy hogy ezen az alapon létrejöhetne egy német-francia megállapodás.

Lord Bearbrook estillapjában, az Evening Standard-ban hevesen tiltakozik a legutóbbi angol leszerelési terv ellen, amelyet a locarnoi biztosítékok nemzetközi kiterjesztésének minősít. Az új terv nemcsak arra kötelezné Angliát, hogy megvédje a többi aláíró a támadások ellen, hanem angol vért kellene pazarolni, akkor is, ha kitűnnék, hogy bármely távoli balkán állam meg nem engedett tábori ágyukat tart, vagy tükkön katonákat képez ki. A jövő állandó lidércnyomása lenne, amely előbb-utóbb háborúhoz vezetne.

Ró má b ó l jelentik: Az olasz sajtó rész-

letesen foglalkozik az olasz és az angol leszerelési emlékirattal. A lapok kiemelik, hogy az angol és az olasz álláspont alapvonalaiban teljesen megegyezik. Mussolini felfogása tehát már teljesen urrá lett Angliában is. Az olasz emlékirat szem előtt tartja a probléma lényegét, hogy végül is el kell érkeznia a fegyverkezések lényeges csökkentéséhez, de számolni kell a jelenlegi helyzettel is, amelyek a hosszú tárgyalások és vitatkozások során alakultak ki. Ennek a helyzetnek főbb pontjai a következők:

1. Németország egyenjogúsága, amelyet a nagyhatalmak már elismertek.
2. A francia biztonsági követeléseknek a lehetőség határain belül való kielégítése.
3. Németország felfegyverkezésének szintén a lehetőségnek megfelelő végrehajtása, minden nemzetközi biztosítékokkal.
4. A leszerelésnek a végletekig való megvalósítása lehetetlen és emiatt nem szabad az egyenjogúság végrehajtását tovább halogatni.

Diktatúrára készül

Franciaország miniszterelnöke, ha nem kap parlamenti többséget

Párisból jelentik: A francia parlamenti pártok között, egy a szélső jobboldali Tardieu-csoport, amely Fabry tábornokot kizárta tagjai sorából, mert tárcát vállalt Daladier kormányban és a Leon Blum vezetése alatt álló szociáldemokrata párt a legélesebb módon szembe fordult az új kormánnyal. Maga Daladier miniszterelnök teljesen belevetette magát a Stavisky-ügy legerélyesebb elintézésébe és ezzel akarja megszerezni a maga és kormánya részére a közvélemény rokonszenvét és

attól a lépéstől sem riad vissza, hogy a volt Chautemps-kormány kivált miniszterei: Dalimier gyarmatügyi miniszter és Raynaldi igazságügyminiszter, valamint Pressan főügyész, aki Chautemps volt miniszterelnök veje és Bonne bayonnei rendőrfőnök ellen megindítsa a vizsgálatot

és úgy az említett két főtisztviselőt, valamint mindazokat, akik Stavisky ügyével kapcsolatosan bármiféle mulasztást követtek el, azonnali hatállyal felfüggeszti állásukból és a legszigorúbb eljárást indítja meg ellenük. A New York Herald párisi híradása azt jelenti, hogy Daladier miniszterelnöknek elhatározott szándéka, hogy amennyiben a parlamentben nem tud többséget szerezni, úgy parlament nélkül fog kormányozni.

Dollfuss osztrák kancellár Budapestre látogat

A dunai államok baráti kapcsolatainak újabb megerősítése — Suvich olasz külügyi államtitkár, Mussanof bolgár és Tefvik Rüsdi bej török külügyminiszterek budapesti látogatása

Vallásháboru készül Németországban

Berlinből jelentik: Berlinből érkezett jelentések szerint Németországban vallásháboru fenyeget. A katolikus és régi evangélikus egyházak egyesült erővel veszik fel a küzdelmet az ugynevezett germán keresztények ellen. Müller püspök pástorlevélben hívja fel harcra hűveit a nemzeti-szociálista kormány ellen. Ebbe a harcba legutóbb Rosenberg Alfréd is beleavatkozott, aki Faulhaber müncheni érseket támadta meg. Faulhaber egyik legutóbbi prédikációjában a vallás bolsevizálását látta az új irányzatban, amit ezenkívül bálványimádásnak is nevezett. Rosenberg válaszképpen komolyan megfenyegette az érseket, hogy ilyen törvénysértést elkövetni nem lehet és legközelebb eljárást indítanak ellene. A „Pfarrersnotbund” 7000 tagja egyébként tiltakozó memorandumot nyújtott be a hitlerista vallástörvény ellen.

A berlini lapok szerint Baumann rendőrfelügyelőt, akit Dollfuss kancellár mellé osztottak be személyes szolgálatra, leváltották állásából. Illetékes helyen a hírrel kapcsolatban megállapítják, hogy a rendőrtisztviselőket meghatározott turnusokban rendelik ki a kancellár mellé személyes szolgálattételre, így tehát nincs szó Baumann leváltásáról. Ugyancsak megcáfolják azt a hírt is, hogy Starhemberg herceget tegnap a rendőrségre idézték kihallgatás céljából. Ugy látszik, hogy a hercegnek Alberti gróffal való szembesítéséről van szó.

Bécsből jelentik: Dollfuss osztrák kancellár a jövő héten Budapestre utazik. A bécsi lapok sze-

rint a kancellár budapesti látogatása nem csupán a nemzetközi udvariassági ténynek tekinthető, hanem újabb megerősítése lesz az a dunai államok baráti kapcsolatának. A félhivatalos Reichspost jelentése szerint a legutóbbi események teszik szükségessé az osztrák és a magyar kormány két vezetőjének személyes találkozását. Suvich, Dollfuss, Mussanof és Tefvik Rüsdi bej látogatása következtében Budapest most a nemzetközi politika előterébe fog kerülni.

Budapestről jelentik: Gömbös Gyula magyar miniszterelnök a következőket mondotta a sajtónak Dollfuss budapesti látogatásával kapcsolatban:

— Rendkívül örülök, hogy az osztrák kancellár meglátogat és hogy módomban lesz a Magyarország és Ausztriát közösen érdeklő politikai és gazdasági kérdéseket megtárgyalni vele.

Dollfuss kancellár látogatásának időpontját február 7-ben állapították meg. Fogadtatásának a programját a következőképpen állították össze:

A pályaudvaron Gömbös magyar miniszterelnökkel az élén a magyar kormány tagjai fogadják a kancellárt. Utána Horty magyar kormányzó dezsónét ad tiszteletére, majd az osztrák követségben ebéd lesz, amelyen a magyar kormány tagjai is megjelennek. Este diszelszólás az Operában, majd fogadás a magyar miniszterelnökségen, amelyen négy-öt száz előkelőséget látnak vendégül. Suvich olasz külügyi államtitkár február 20-ika körül érkezik Budapestre és lehet, hogy még ugyanebben a hónapban Budapestre érkezik Mussanof bolgár miniszterelnök is.

Az orosz sztratosziéra-repülők katasztrófáját a ballonra lerakódott vastag jégréteg okozta

Eltöre látták a katasztrófát a tudomány új áldozatai — Az utolsó rádióüzenet — Piccard professzor nyilatkozata —

Moszkvából jelentik: Az oszcaviachi sztratosziéra-léggömb katasztrófájának okát még mindig nem tudták megállapítani és nem is biznak benne, hogy kiderítik a rejtélyes tragédia hátterét. A léghajó gondolája teljesen összezúzódott, műszerei eltörték és megsemmisültek. Sehhol semmi nyomot nem találtak, ami a szerencsétlenség okára vezethetne. A tragédiának nem volt szemtanúja, csupán két falusi gazdálkodó állítja, hogy a katasztrófa idején robbanás hallatszott. Egy Memel-környéki amatőr-rádiós rövidhullámu vevőkészülékén már szerdán délben, tehát hat órával a lezuhánás előtt olyan közlést vett fel, amely szerint a sztratosziéra-léggömb utasai azt közölték volna, hogy a ballont jégréteg vette körül és kilátástalan helyzetben süllyed.

Brüsszeli hír szerint egy újságíró Piccard professzorhoz fordult, aki — mint ismeretes — már két ízben szerencsésen megtette az utat a levegőntuli légrétegbe. Piccard tanár a következőket mondta az orosz repülők tragédiájáról:

Legközelebbi sláger

BOLVARY-STOLZ operette

Gustav Fröhlich, Jarmilla Novotna

Csókra vár az asszony!

Jön! CORSO MOZGO. Jön!

— Lehetségesnek tartom, hogy az orosz sztratosziéra-léggömb gáz kibocsátó-szelepe felmondta a szolgálatot és ennek következtében robbanás történt. Ha az orosz sztratosziéra-repülők megfelelő nagyságu és számu ejtőernyőt vittek volna magukkal, akkor a robbanás után is sértefleniül érhettek volna a földre. Amikor én felszállottam, három ejtőernyőt vittem magammal, egyet a gondola számára, egyet magamnak és egyet az asszisztensemnek. Valószínű, hogy az oroszok nem akarták a léggömbjüket tulságosan megterhelni és ezért nem vittek magukkal ejtőernyőt sem.

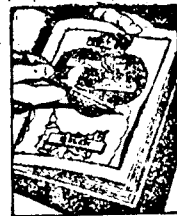
A Moszkvába szállított orosz sztratosziéra-repülőket olyan gyászompával fogják eltemetni, amilyen csak a szovjet legnagyobb vezérék illéti meg.

Késő éjszaka érkezett jelentés szerint a tragédia oka tisztázódott. A jelek szerint nem tévedhet az az orosz rádió-amatőr, aki fogta a repülők utolsó jelentését. Megállapították, hogy az illető a lengyel határ közelében délelőtt 10.45 és 15.5 között, tehát két órával a katasztrófa előtt vette fel az üzenetet. A kiküldött vizsgálóbizottság megérkezett a katasztrófa színhelyére és intézkedett, hogy a romokat gondosan összecsomagolva, küldjék el Moszkvába. Ezek a romok már meg is érkeztek. Valószínű, hogy a ballon a magasban légköri nehézségekbe jutott, a váratlan lecsapódások jégréteggel vonták körül a ballont, ami ennek következtében erősen megterhelte azt. Az utasok bizonyára előre látták az elkerülhetetlen katasztrófát és valószínűleg elvesztették lélekjelenlétüket is, amikor észrevették, hogy a gömb előbb süllyed, majd sűrűbb légkörbe kerülve zuhanni kezd.

Aranyér

nemcsak
kellemetlen, de
VESZÉLYES
is lehet!

Az aranyér a székrekedés következménye. Ennek az igen gyakran súlyos műtétet igénylő betegségnek megelőzésére a székrekedést kell leküzdenie, még ha megnyilvánulási formái enyhék is.

Ha észreveszi, hogy belei nem teljesítik kötelességüket, szedjen ARTINT, a biztos hashajtót, amely tökéletes, fájdalommentes székletet okoz.

Ar. Lel.
20.-33.-88.-

Dr. Wander r.-t. üzemek készítménye.

Botrányos verekedés a cluji törvényszéken Cluji ügyvéd és három nyomdász verekedése

Clujról jelentik: Páratlan botrány színhelye volt ma a cluji törvényszék folyosója. German Traian dr. ügyvéd, a telekkönyvi nyomda volt igazgatója a folyosón összetalálkozott négy nyomdással, akiket annak idején felmondás nélkül bocsátott el. A nyomdászok tanuként jelentek meg annak a sajtópernek a tárgyalásán, amelyet German dr. indított egy hírlapíró ellen, aki megírta, hogy a nyomdászok beperelték az ügyvédet. Az egyik nyomdász, Zoor Viktor odalépett az ügyvédhez, akit arra kért, hogy adjon szolgálati bizonyítványt a nyomdászoknak, akik enélkül nem tudnak elhelyezkedni. A kérést az ügyvéd éles hangon utasította vissza, majd pedig nekiesett a nyomdásznak, akit ütni kezdett. A másik három nyomdász Zoor segítségére sietett és megtámadta az ügyvédet. A verekedőket a véletlenül arra jövő Draghiciu Aurel rendőrigazgató választotta széjjel, aki Muresan rendőrtiszt kíséretében éppen egy tárgyalásra igyekezett. A rendőrségi főtisztviselő a verekedőket a kvesturára vitte, ahol az esetről jegyzőkönyvet vettek fel és az ügyben bevezették a vizsgálatot.

CORSO-MOZGO műsora:

MA, PÉNTEKEN 5, negyed 8 és negyed 10 órakor
HOLNAP, SZOMBATON 3, 5, negyed 8, negyed 10-kor
Magyartárgyu operette az Altöldről és a Hortobágyról
Lel 10, 15, 20 helyárrakkal

Csikósbarónő!

Dalok: Maros vize folyik csendesen
Vörös bort ittam az este

GRETLE THEIMER — VEREBES ERNŐ
HOLL S KAMILLA — MINDSZENTHY TIBOR
RADÓ TERI — IDA WÜST

Holnap **ELAKOAH** álarcos-bál saját helyiségeiben

Idősebb Szendrey

Szombaton este, Molnár Ferenc „Hattyu”-jának keretében, Arad: idősebb Szendrey Mihály ötvenéves színészi jubileumát, negyvenéves szinigazgatói évfordulóját és az aktív szinpadművészettől való visszavonulását ünnepli. Ötven év komédia akkor is tiszteletreméltó, ha a szinpadról gyakran az életbe nyult át, mert ahhoz, hogy valaki ötven évig színész és negyven évig szinigazgató legyen, az életben is sokat kell alakoskodni. Ezt meg lehet érteni, ezt támadni is lehet, kritizálni is lehet, de mindez jótányit sem változtat azon, hogy idősebb Szendrey Mihály mögött olyan színészi múlt áll, amely előtt, bizony sokszor fájdalmas pillanatokban, kapitulálni kell.

Itt senkiségi tagadja, hogy az aradi színház-történetnek sok ragyogó fejezetét írta meg, élte át és égte el idősebb Szendrey. Itt senkiségi tagadja, hogy élete alkonyán magára maradt, olyan egyedül van, mint az ujjam, a régi babérkoszorúk és ezüst ajándékok porhanyó-émlékeivel s néhány szép, sőt nagyszerű szerep visszarezonáló sikerével. Am mégis egyedül van s ennek legelső sorban az a történelmi fordulat az oka, amely a magyar kultúrát kisebbségi utvonatra terelte. Könnyű ideáért lelkesedni, könnyű missziót teljesíteni, könnyű hivatást komplett módon betölteni, olyan időkben, amikor a feladatoknak minden kedvez: politikai, gazdasági és művészeti rend van az egész vonalon, szellő se rezdül és a gongütésre méltóságosan szétnyílik a függöny, hogy szép szinpadot, tehetséges színészeket, uri játékszenvedélyt mutogasson. De nehéz, irtózatossá nehéz, posztón állni egy kulturális elküldetés legtetőjén, akkor, amikor a szinigazgató még a saját maga tervezte műsornak sem a legfelsőbb ura, amikor az a közönség, amelyre épít, gazdaságilag megnyomorított és elfáradt stádiumban lassan elközömbösödik és amikor az erdélyi színészi anyagban oly kevés és oly vigasztalan a válogatás. Itt magasodik az erdélyi szinigazgató szerepe a mai viszonyok között hősi pózzá, napi gondná, percekre beosztott izgatottsággá, jobbra és balra való taktikázássá és egy olyan decentralizált tevékenységgé, amelyben, sajnos, gyakran csak harmadrangú kérdés egy-egy előadás nivója. A színházat, lelkiismeretlenül egymásután hagyják ott azok, akik nagyobb szórakozást találnak a bridgeben vagy a sportban, azok, akiknek módjukban áll egy új darabot egy-egy fővárosi előadásban megnézni s azok is, akiknek vagyoni helyzetük az utolsó évek során fájdalmas züllesztésnek indult.

Mindez nem Szendrey Mihály védelme s nem is az elközömbösödött közönség támadása. E pillanatban határhőnél állunk s meg kell magyarázni, hogy a határhő mitől mit választ el s az, aki a határhőnél megöregedett, mire vigyázott ebben a városban? E sorok írója közelről látja a sziszifuszi munkát, amelyet az aradi színház ebben az esztendőben végez. Reggel kilenctől este nyolcig szakadatlanul próbák, azután a hétköznapi előadás, s ahogy az ünnepnap sem jelent a színészek számára pihenést, azt a három vasárnapi előadás bizonyítja. Itt munka van, még hozzá elszánt, kitartó és energikus munka, az öreg ember átadta a gyepőt a fiának és szombaton este távozik arról a szinpadról, amelybe beleventül beleszegényedett és belekeseredett. Ha ő benne magába, bizonyára hibátlannak találja magát, kész egészen, amelyen alig találhat kifogást a kritikus. És nekünk meg kell adni azt a respektust ezzel a művészi elfoglaltsággal szemben, ami tőlünk telik. Itt mi hiába beszélünk, fiatalabbak s még csak azzal sem áltathatjuk magunkat, hogy valaha is vissza fogunk nézni a magunk ötvenéves munkájára. Ez még a cinikusnak is könnyet sodor a szemé alá, nem, ezt nem lehet eltagadni és leviccelni, elkritizálni és elodázni, ez egy félszázad harc, egy félszázad történelem, egy félszázad heroizmus, amely minden évvel csak hősből lett, csak nehezebb, csak fájdalmasabb, csak alkotódóbb.

Idősebb Szendrey Mihály figurája itt lesz időtálló az erdélyi színészet történetében. Amit harcolt, szenvedett, taktikázott, alakított, zokogott és mosolygott, az azért történt, hogy itt színészet

Vagyonának felülvizsgálását kérte a bíróságtól egy arad-megyei volt képviselő

A kétszáz holdas dobrogeai földbirtok története — A timisoarai tábla dönt az érdekes beadvány felett — „Ez a vád alkalmas arra, hogy közmegegetésnek tegyen ki“

Az elmúlt kormányrezsim alatt életbeléptették a vagyonellenőrzési törvényt, amely azt a célt szolgálta, hogy a köztisztviselők és közéleti szereplők vagyonát felülvizsgálhassa a bíróság abból a szempontból, nem az állam kárára szereztek-e mindazt, amivel rendelkeznek. Több ilyen per le is folyt Bucurestiben, azonban eredmény nélkül. Kiderült, hogy több felhasználták ezt az új törvényt, hogy személyi vagy politikai differenciákat levezessék és minden alap nélkül jelentették fel a neves politikusok egész sorát. A megvádoltak pedig a legtöbb esetben bebizonyították, hogy az ellenük tett feljelentés alaptalan. Az egész országban lefolytak ilyen vizsgálatok. Aradon, illetve Aradmegyében azonban ezideig nem került vagyonellenőrzési perre sor.

A mai napon bejutott az első ilyen arad-megyei per: Torneanu Árpád seitin gazdálkodó, volt képviselő kérte saját maga ellen a vagyonrevíziót.

A per előzményei igen érdekesek.

Néhány héttel ezelőtt Torneanu tudomást szerzett arról, hogy Seitin község egyik tisztviselője olyan kijelentést tett, amely szerint

a volt aradmegyei képviselő vagyonszerzésre használta fel mandátumát. Sikert is kétszáz holdas birtokot szereznie illy módon, amelyet Dobrogeában vásárolt.

Torneanu nyomban utánajárt a dolognak és megállapította, hogy ez a hír tényleg szárnyrakelt a községben. Erre bejött Aradra, ahol egy ismert ügyvédet bizott meg azzal, hogy tegye meg a szükséges lépéseket.

Az ügyvéd és a volt képviselő nyomban beadványt állítottak össze, amelyben Torneanu kért az illetékes bíróságot, indítsa meg ellene a vagyonellenőrzési eljárást. A beadványban a volt képviselő többek között ezeket mondja:

— Ez a rólam elterjesztett hír, amennyiben igaznak bizonyulna, alkalmas lenne arra, hogy közmegegetésnek tegyen ki, miután arról van szó, hogy csak az állam kárára szerezhettem volna képviselőiséggemmel földbirtokot. Ez a híresztelés tehát presztízsemet rongja és éppen ezért tartom szükségesnek az ügy teljes tisztázását. Teljesen ártatlan vagyok, semmiféle vagyont mandátummal nem szereztem. Az egész vagyonom tizenhárom hold szántóföldből, kétszáz négyzetöl szilvásból és egy házból áll, amelyet szüleimtől örököltem. Kérem tehát a bíróságot, rendelje el a vagyonellenőrzést, hogy azután felléphessek rágalmozóim ellen.

A beadvány tanukat sorol fel, akik hallották, amikor az illető tisztviselő kijelentette, hogy Torneanu kétszázholdas birtokot szerzett Dobrogeában. A vagyonellenőrzési-törvény szerint az ilyen kérvényeket az illetékes táblához kell benyújtani, így tehát Torneanu beadványa a timisoarai táblához kerül, ahol külön, erre a célra delegált bírák rendelik el a vagyonellenőrzést. Ez alkalommal a volt képviselőnek iratokat kell benyújtani egész vagyonáról arranzéve, honnan származik ez a vagyon.

legyen: Színház. Egjenek a lámpák, zugjon a taps, hajbókoljon a páróka, sirjon a tragédia, kuncogjon a vigjáték! Az öreg ember egyedül maradt, szegényen és betegen. Művész volt és a magyar szóért verekedett. Nem tíz percig. Nem szalmalángosan.

Egy teljes fél évszázadig.

Torneanu egyben megbízást adott az aradi ügyvédnek, hogy a vagyonellenőrzési eljárás befejeztével tegye meg a szükséges lépéseket a hír terjesztője ellen, akit rágalmozásért és becsületsértésért akar feljelenteni. Aradmegyei politikai körökben érdeklődéssel várják az ügy további fejleményeit, valamint az első aradmegyei vagyonellenőrzési per kétségtelemül érdekesnek ígérkező lefolyását. Beavatottak szerint az egész per mögött személyi differenciák húzódnak meg, amelyek az illető tisztviselő és a volt képviselő között keletkeztek. És Seitin községben kíváncsian várják, milyen befejezése lesz a kétszázholdas dobrogeai birtok történetének.

Marosi Rudolf.

**Adóbónokért is
Philips, Orion, Standard,
Kapsch, Belmont**

világmarkájú rádiók leszállított áron

Veres László cégnél

Bul. Reg. Ferdinand (Str. Andrei Muresianu sarok.)

Női aggmenház létesül Aradon

A városi népjóléti bizottság harca a „titkos” nyomoruság ellen

Általános érdeklődést keltett Aradváros társadalmában a városi népjóléti bizottságnak határozata, melyet az aradi kolduló uccagyermek sorsát illetőleg hozott. A népjóléti bizottság a kolduló gyermekek sorsának intézményes rendezése után azoknak a nyomorgó gyermekeknek sorsáról tanácskozott, akik nem viszik uccára a nyomorukat, de akiknek anyagi helyzete annál kétségbeejtőbb.

A „titkos nyomoruság” problémájának megoldására Cucu Vasile dr. városi főorvos dolgozott ki egy nagyszabású tervezetet, melynek célja az, hogy a város társadalmának szociális és jótékony célú szervezete, valamint a hivatalos egészségügyi szervek útján enyhíteni lehessen ezeken a nagy nyomoruságban felnövekvő fiatal generáción. A városi népjóléti bizottsága magáévá tette Cucu dr. tervezetét és felhatalmazta Aradváros főorvosát arra, hogy tervezetet dolgozzon ki saját mentőakciójának gyakorlati megvalósítására, melyet a népjóléti bizottság védnöksége alatt működő nyomor-nyitító-bizottság fog a maga szervezetének segítségével végrehajtani.

A népjóléti bizottság teljes részletességgel foglalkozott azzal a javaslattal, hogy az elagott, minden anyagi támogatást nélkülöző aradi nők számára egy Női Aggmenházat létesítsen. A bizottság örömmel fogadta Constantinescu Sándor alpolgármester bejelentését, aki Aradváros részéről az új intézmény céljaira a városi Árvaház épületében kellő számú helyiséget ajánlott fel egyszersmindenkorra teljesen díjtalanul. A népjóléti bizottság érte-süléseink szerint még a jövő hét elején hozzá-kezd nagyszabású jótékony munkájához.

Erre az estére nemuljon el, aki ellenség es fogjan vele kezét az is, aki kritizál. Idősebb Szendrey Mihály jubileumán csurránó szomorúság a szívünk. Nem adhatunk neki mást, csak szavakat, csokorba kötve és a középső virágon a csokor tetején ez a három szó: köszönjük, értünk, verkedtél!

FEKETE TIVADAR.

Ezerötszáz ragyogó toalett, kápráztató ékszerek és hatezer résztvevő a budapesti Operabálon

Három hites nemzetközi zsebtolvajt fogtak el a frakkos detektívek az Operaház előcsarnokában — Ostrom a karzatjegyekért — Diplomáták, mágánások és pénzarisztokraták felvonulása — Megható epizód a bálon

Budapestről jelentik: Évtizedek óta nem volt Budapestnek olyan társadalmi eseménye, amilyen a csütörtök esti Operabál. A magyar főváros közönsége hetek óta egyre növekvő érdeklődéssel készült a bálra, amely tündérivé varázsolta Budapest forgalmas éjszakáját... A társadalom előkelőségei kivétel nélkül megjelentek a nagy bálon és a külföldiek, vidékiek egész tömegét ontották a vonatok napokon át a magyar fővárosba, hogy résztvehessenek a legendáshírű, évtizedek után most ismét felelevenített Operabálon.

Szerdán este még a *Pillangókisasszony*-t játszották az Opera színpadán s amint az előadás befejeződött, fölemelték az Operaház nézőterét a színpad nivójára. Ötven munkás helyezte el az egyetlen hatalmas pódiumot, amely maga alá temette a nézőteret, csupán az utolsó tizenöt széksort kellett lebontani. A színpadot művészi, modern dekoráció borította. Ez a dekoráció: óriási, arannyal díszített, sárgásbarna sátor volt, amely 3400 méter anyagból készült. Az Operabál világítása külön berendezést igényelt. A színpadot tíz csillárral és több mint 100 méter világítógirlanddal varázolták fényessé, míg a nézőterét 120 méter világítógirlanddal egészítették ki.

A megszokotton kívül tehát összesen 3700 villanykörte világította meg a „legnagyobb magyarországi báltermet”.

Ehez a teljesítményhez az Operaház nincséjében külön kábel és transzformátort kellett felszerelni.

Ünnepi diszeldadás

Kilenc óra tájban már egyre-másra érkeztek az előkelőségek szép magánautói, külföldi vendégek egész kocsisora igyekezett a szállodákból az Operaház felé. Az öltöztető-szobák és színházi fodrászok egész légiója működött közre, sorra öltöztették, maszkirozták a szereplőket, akik 10 óra tájban már készen vártak a műsor megkezdésére. Egymás után vonultak fel az előkelő uritársaságok tagjai, hogy eljátszák szerepüket abban a kis alkalmi revűben, amelyet *„Első találkozás a dalmiúvek birodalmában”* cím alatt különböző operák egyes jeleneteiből állították össze. A színpad közepén óriási ezüstszerű vászonnal bevont, ipszilon-alaku emelvényen folyt le az előadás. A színpad hátsó részén két kisebb emelvényt és két ezüst-hidat állítottak fel, amelyeken át a hátsó emelvényekről az elsőre sétáltak át a szereplők. A hid két szára között lent, a színpad mélyében foglalt helyet a zenekar, amelyet a közönség nem láthatott. A nagy emelvényről három lépcső vezetett lefelé is, amelyen a szereplők minden irányban lejuthattak. A közönség a páholyokból nézhetett a műsorra és lelkes tapsokkal árasztotta el a kedves, hangulatos, revüszerű darab szereplőit.

Csaknem negyedszázada annak, hogy utóljára Operabál volt Budapesten. Az utolsó Operabálhoz viszonyítva, a csütörtök esti monumentális volt. Az egész város látképe ünnepi jeleget öltött. Az utvonalakon, Budától, ahon-

nan a kormányzó elindult, egészen az Operáig, illetve az Operától az oktogonig, diszgyenruhás rendőrök vontak kordont, hogy az autók felvonulásának zavartalanságát biztosítsák. A közbeeső utkereszteződéseknel 9 órától 11 óráig forgalmi-rendőrök vigyáztak a rendre.

Az Operaház kapujától, egészen az Operanézőteréhez vezető ajtóig, ugyancsak diszruhába öltözött rendőrtisztviselők és rendőrlégnyelvek vonultak fel. Bent, a bálteremben frakkos detektívek feltűnés nélkül teljesítették szolgálatukat, úgy, hogy a jelenlévő előkelő közönségnek természetesen sejtelve sem volt arról, hogy egyik-másik ismeretlen és ordókkal díszített ur: államrendőrségi detektív, akinek nem szórakozást és mulatozást nyújtott az Operabálon, hanem a közönség vagyónbiztonságának megőrzése miatt vonult fel a bálra.

A detektíveknek — mint az sejtendő volt — munkájuk is akadt az éjszaka folyamán. A ragyogó ékszerek három nemzetközi zsebtolvajt csábítottak a bálra. *Drága bundában, elegáns frakkban, érdemrendekkel jelentek meg az előcsarnokban, ahol azonban, minden feltűnés elkerülésével mindhármát letartóztatták, még mielőtt munkába foghattak volna.* A közönség észre sem vette, hogy három ur észrevétlenül eltűnt...

Budapest régen nem látott olyan színpompás, kápráztató divatrevüt, mint amilyen ezen az éjszakán felvonult.

Ezerötszáz ragyogó toalett, csillogó, vagyontérfő ékszerek tömege, kitüntetések erdeje varázsolta keleti pompát az Operabálra. Bécsből, Prágából, Belgrádból, sőt Párisból is érkeztek vendégek.

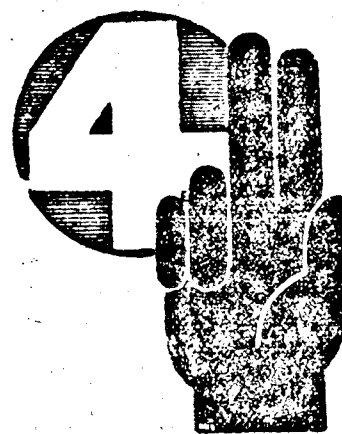
Horthy Miklós kormányzón és kíséretén kívül pedig a kormány teljes létszámban és az összes, Budapesten levő diplomaták, családjukkal egyetemben itt voltak ezen a tündéri éjszakán. Elegáns autók egész tábora állomásozott az operaház környékén, a földbirtokosok közül sokan lípcai teli-nyeres diszhintókon robogtak a bálra. *Megható epizódja az ünnepségnek, hogy Szeben Klára, ismert budapesti urinő, aki mindkét szemére vak, ragyogó moaré-toilettben jelent meg, kétoldalt kísérei vezették a zsufolt bálteremben.*

Budapest ébren töltötte a báli éjszakát

A teremben táncolni nem lehet. Nézőkkel együtt hatezerre tehető a bálon megjelentek száma... inkább divatrevü, mint bál volt ez a szemkápráztató felvonulás. A karzatokat valóságos megostromolták, roskadásig megteltek mindenütt kíváncsiak tömegével. Sokan, akik már nem tudtak karzatjegyeket jutni, felüzentek egy-egy szerencsésebb ismerősüknek és nagy összegeket ajánlottak a jegy átengedésért. *Éjfél tájban már ötven-hatvan, sőt hetven pengőket ígértek egy-egy jegyért. A páholyok is zsufolásig megteltek arisztokratákkal, diplomátákkal és a pénzvilág tekintélyeivel.*

Egész Budapest ébren volt ezen az éjszakán. A vendéglők, kávéházak, bárók mind nyitva maradtak, dus aratásra számítanak a báli közönség révén.

Felejthetetlen látványt nyújtott mindenkinek, aki résztvehetett ebben a káprázatos felvonulásban, vagy akár meg is tekinthette ezt a monstre- revüt, amilyenhez hasonlót évtizedek hosszú sora óta nem látott Magyarország fővárosa.

MEGBIZHATÓ
MÁRKA

Kétségtelenül az alatt ismertetett orvosság. Ez egy szerencsés vegyi összetételű gyógyszer, amelynek használata után az ideges fájdalmak nagyon rövid időn belül enyhülnek, sőt teljesen el is múlnak. Ez a gyógyszer a többiől eltérően, amelyek a szívnak ártanak, a szervezet egyetlen részét sem támadja meg. Azoknak, akiknek főfájásuk, vagy bármily más ideges fájdalmuk van, azt tanácsoljuk, hogy állandóan maguknál legyen a

QUADRONAL

Kapható minden gyógyszertárban és drogériában

Az indiai dzsungelben

megölte egy tigris a londoni „teakirályt”

Londomból jelentik: George Dyer, az angol „teakirály”, akinek Indiában hatalmas teaültetvényei vannak, egy sebesült tigrissel való küzdelemben Massamara közelében a dzsungelben életét vesztette.

Dyer ültetvényein már hosszabb idő óta garázdálkodtak a tigrisek, amelyek különösen a bennszülettek marhacsordáit támadták meg és nagyon sok kárt okoztak. Legutóbb is megtámadott egy királytigris egy békésen legelő csordát, a bennszülöttek el akarták üzni a vadállatot és közben könnyebben megsebesítették. Dyer, aki véletlenül az ültetvény közelében volt inspekciós uton, üldözőbe vette a menekülő tigrist. Amikor már jelentékeny távolságra volt a bennszülött falutól, hirtelen fenyegető morgást hallott és a következő pillanatban a vadállat, amely egy fára menekült, a nyakába ugrott. Fegyverét nem használhatta és a hatalmas állat súlyától a földre rogyott. Ekkor irtózatos küzdelem indult meg Dyer és a tigris között, amelyben a teakirály pusztakézrel védte magát a dühöngő vadállattal szemben.

Végül is a viaskodás zajára odasiető bennszülöttek ellűzték a királytigrist és a súlyosan sebesült Dyer-t a legközelebbi bungalowba vitték, ahol néhány perc múlva, mielőtt még eszméjét visszanyerhette volna, sérüléseibe belehalt.

Central-Mozgó: Premier. A FEHÉR APÁCA. Az égi és földi szerelem romantikus és poétikus drámája. Főszerepekben: Helen Hayes, Clark Gable, Lewis Stone. A filmet Victor Fleming rendezte. — Délután 3 órákor mérsékelt helyárrakkal.

Select-Mozgó: KARDOS MENYECSEKÉK. Káprázatos kiállítású szatirikus filmjáték Főszerepekben: Elissa Landi, Marjorie Rambeau, David Manners. — Délután 3 órákor mérsékelt helyárrakkal.

Szökött fegyenc vagyok!

Ez az éles kiáltás felrázta egész Amerikát. ROBERT BURNS szökött fegyenc megdöbbentő emlékiratait az atalantai börtönökben töltött szörnyű éveiről

Londont, Párist, Berlint és Bucurestit is lázba hozta a

Szökött fegyenc vagyok!

Holnap a VII. SVÁB-BÁL a Fehér Keresztben.

Belépő-Jegy 40 Lei
Család-jegy 100 Lei

Felállítják Aradon a munkabíróságot

Hamarosan kinevezik a bírókat és tisztviselőket — Megnyugtató kijelentések az aradi Munkakamara sorsáról

Az elmúlt napokban Bucurestibe utazott Strengar-Demian Sava, az aradi Munkakamara elnöke, aki az illetékes fórumoknál egyrészt a Munkakamara, másrészt pedig az Aradon felállítandó munkaügyi bíróság ügyében interveniált. Strengar-Demian Sava ma érkezett haza és utjának eredményéről a következőket mondotta el munkatársunknak:

— Az országban eddig 11 munkabíróság működik és a tervek szerint tudvalevőleg még Aradon és Constantaban kell ezt az intézményt felállítani. A munkaügyi miniszteriumban nyert információk szerint a kormánynak határozott szándéka az aradi munkabíróság életre hívása és ennek érdekében máris megtették a szükséges lépéseket. Ezt a kérdést a munkaügyi miniszterium most az igazságügyminiszterium hatáskörébe utalta át, úgy, hogy a munkabíróság bírái és tisztviselői ehhez a miniszteriumhoz fognak tartozni. A két bíróság költségvetését a munkaügyi miniszterium készítette el és azt most az igazságügyminiszterium vizsgálja felül.

— Ami a Munkakamara kérdését illeti, ezzel kapcsolatban illetékes helyről megnyugtató választ kaptam. A kormánynak az a terve, hogy Erdélyben három Munkakamarát hagy meg. Ezek Aradon, Clujon és Timisoaran fognak működni. Így tehát az aradi Munkakamarát nem oszlatják fel és az tovább folytathatja zavartalanul működését.

Színház—Művészet—Irodalom

Hatalmas művészi esemény Szendrey Mihály szombati jubileuma és bucsuja a színpadtól

Szétkapkodják a jegyeket a Hattyu-előadásra. Az aradi színház szombatesti nagyszabású művészi eseményére lelkesen készül Arad társadalma. Szendrey Mihály színigazgató híveinek tábora megmozdult, hogy méltó keretben üljön meg az érdemidus művészember munkásságának ezt a kiemelkedő stációját, félévszázados jubileumát és igazgatásának negyvenedik évfordulóját. De ez a jubileum egyszermind bucsuját is jelenti a színpadtól, amelyen hírességeket nevelt fel a magyar színészet számára. Arad színészetének multja teljesen egybefűződik Szendrey nevével és érthető az a várakozás, amivel a közönség elébe tekint ennek az érdekes színházi estnek. Jegyeiről ajánlatos idejében gondoskodni, miután nemcsak a színpadon idézik fel a multat, hanem a régi közönség is felvonul a nézőtérre.

Jön! Jön! Jön!
a szezon attrakciója
Pest 451
mégis
a nevet!!!
TERÉZKÖRUTI SZÍNPAD
nagy látványos, énekes, táncos, zenés, mulatságos revüje.

* Az aradi Városi Színház heti műsora. Pénteken este fél 9 órakor: Kadétszerelmem. (Operettújdonosság). Szenzációsan olcsó matiné-helyárak. Jegyek: 7, 12, 16 és 25 lejes árban. Szombaton este 9 órakor Szendrey Mihály színigazgató színészi működésének félévszázados jubileuma és bucsuja a színpadtól: Hattyu. (Molnár Ferenc vigjátéka. ünnepi díszelőadás). Vasárnap délután 3 órakor: Áprilisi vőlegény. (Operettújdonosság). Szenzációsan olcsó matiné-helyáru előadás. Jegyek: 7, 12, 16 és 25 lejes árban. Este: Román előadás. Hétfő este fél 9 órakor: Szuhay. (Vigjátékújdonosság, Jávor Alfréd felléptével). Olcsó helyáru előadás. Jegyek: 7, 12, 16 és 25 lejes árban. Kedd este fél 9 órakor: Több, mint szerelmem.

Rejtélyes bünszövetkezet Budapesten

Erkölcstelen cselekedetekre akartak csábítani budapesti urileányokat — „Vegyen részt egy előkelő urakból álló kellemes társaság mulatságain!”

Budapestről jelentik: A rendőrség hosszabb idő óta egy rejtélyes bünszövetkezet után nyomoz, amely fiatal leányokat erkölcstelen cselekedetekre akar csábítani. A bünszövetkezet tagjai erkölcstelen képeket csempészték be egyes felsőbb leányintézetekbe és a képek másik oldalán a következő felírás volt olvasható:

„Vegyen részt egy előkelő urakból álló kellemes társaság mulatságain. Ha haj-

landó a mulatságokon megjelenni, tüzzön a kalapjára mikiegrét!”

Az érdekes ügyre többen levélben hívták fel az intézetek igazgatóit, akik a bejelentést a rendőrséghez továbbították. A nyomozás során a leányok azt vallották, hogy a képeket valószínűleg a villamoson csempészték be a zsebükbe ismeretlen tettesek, mert mindégylük nagy meglepetéssel találták azokat magánál. A rendőrség erőlesen nyomoz az ügyben.

Felfüggesztették az Autonóm Erdőpénztár vezetőségét

A kormány lapjának súlyos vádjai a CAPS. ellen — „Több száz milliós visszaélések történtek a CAPS.-nál,” írja a Viitorul

Ugy közgazdasági, mint politikai körökben általános feltűnést keltett az a hír, hogy Manolescu-Strunga földművelésügyi államtitkár tegnap aláírta azt a rendeletet, amelynek értelmében felfüggesztette állásuktól Petre Ioan-t, a CAPS (Autonóm Erdőpénztár) vezérigazgatóját és I. Cosei mérnököt, az intézmény kereskedelmi igazgatóját. Ugyanebben a rendeletben intézkedik a földművelésügyi államtitkár a CAPS igazgatótanácsának felfüggesztéséről is.

A feltűnést keltő rendelkezést Manolescu-Strunga államtitkár annak a jelentésnek alapján hozta, amelyet a kiküldött vizsgálóbizottság juttatott el a földművelésügyi miniszteriumhoz. A bizottság tagjai a következők voltak: I. Evian egyetemi tanár, Grozescu erdészeti főfelügyelő, a Banca Nationala által megnevezett könyvszakértő, S. Cernat, a legfelső számvevőszék referense, I. M. Ciolac, a pénzügyminiszter delegált vezérfelügyelője. A speciális bizottság által összeállított jelentés szerint a CAPS ügykezelésében nagy vissza-

volt más dolguk, mint hogy a fizetési listát aláírják és fizetésüket felvegyék. 3. Hatalmas összegekért fűrészeket állítottak fel, amelyek olyan fát dolgoztak fel, amelynek döntését az erdészeti intézkedések megtiltották. 4. Több száz milliós veszteséget okozott a felelősségnélküli gazdálkodás, amely főképpen abban nyilvánult meg, hogy nagymennyiségű fát adtak el hitelre olyan egyéneknek, akik nem voltak hitelképesek. 5. Megállapítást nyert az is, hogy egyes üzleti-könyveket hamisítottak és azokba fiktív összegeket vezettek be. A bizottság által összeállított jelentés harminchét vádpontot tartalmaz. A földművelésügyi miniszterium által tett jelentés alapján, az ügyészség is vizsgálatot vezetett be az ügyben. A Viitorul bejelenti, hogy legközelebbi számában bővebb adatokat fog közölni az Autonóm Erdőpénztárnál folyt felelőtlen gazdálkodásról, ugyanekkor pedig rá fog világítani a többi, feloszlásra kerülő autonóm szerv működésére is.

FILM KÖZLÖNY

A fehér apáca

Nagyszabású filmdráma sajtóbemutatója a Central-moziban.

Második diadalutja során csaknem tíz esztendő után ismét Aradra érkezett a némafilmek idején legendás hírnévre emelkedett „Fehér apáca”. Modernizált, újjáélesztett formájában mint hangosfilm újra meghódította az egész világ mozikközönségét, ami igazán nem csoda, hiszen a „Fehér apáca” története olyan, mint egy hervadhatatlan, illatos, bájos, hófehér virág... Egy tiszta, örökéletű, csodálatos szerelem himnusza, amelybe belevegyül az Istenkeresés Ave Maria-s megnyugtató és békét lehelő motivuma...

Megható s mindvégig lebilincselő az angyali lelkű fiatal hercegnő: Angela és a szilajkedvű, szerelmes Giovanni kapitány regénye. Angela apja kedvéért egy gazdag bankárral jegyzi el magát, közben megismerkedik egy forrongó, mámoros karneválon Giovanni Severivel. Halálos szerelem fejlődik ki a két fiatal teremts lelkében és — a Végzet, amely Angela apját a halálba taszítja közéjük áll. Giovanni elmege a háborúba s Angela, amikor halála hírére hallja, Istennek szenteli életét. Felölti a fehér apácák festői ruháját és — a sors ekkor hozza újra vissza az életbe Giovanni-t... A dráma irodalmi nívón halad a költői befejezés felé...

Helen Hayes, ez a finom, tökéletesen művészi eszközökkel dolgozó, törekény megjelenésű színésznő alakítja most Lillian Gish parádés szerepét. Vannak jelenetek, amelyekben sokkal főle emelkedik Lillian egyéni játékának, kiforrott művészi játszva győzi le a szerep nehézségeit. Vannak jelenetek azonban, amelyekben Lillian Gish utolérhetetlen... Lewis Stone az apa karakter szerepében nyújt imponáló alakítást, míg Clark Gable Giovanni szerepében férfias, megnyerő, de nem tudja feledtetni Ronald Colmant, Victor Fleming mesteri rendezése felejthetlenné teszi a filmet.

HELEN HAYES
és CLARK GABLE

legremekőbb alakításai

A fehér apáca

Premierje ma a CENTRAL-ban

éléseket állapítottak meg és kiderült az is, hogy a vezetőség hatalmas összegekkel károsította meg egy az intézményt, mint az államot. A földművelésügyi államtitkár egyben értesítette az eseményről a pénzügyminiszteriumban működő bizottságot, amelynek hatáskörébe tartozik a feyelmi büntetések kiszabása.

A kormány hivatalos lapja, a Viitorul, hosszú cikkben foglalkozik az eseménnyel és leszögezi, hogy a vizsgálóbizottságnak, amely eddig csak alig egy évi ügykezelést vizsgált felül, a következő visszaéléseket sikerült megállapítania: 1. Fiktív famennyiségről találtak bevezetett tételeket. 2. A CAPS-nál egész seereg olyan tisztviselő dolgozott, akiknek nem

Az „Aradi Közlöny” Bucurestiben a következő ujságkioszkokban kapható:

„Hotel Stanescu”-val szemben (Str. Regalan.)
Calea Victoriei. Picadilly-kávéházzal szemben.
Calea Victoriei és Bulevardul Academie mindkét sarkán.
„Athene Palace” szállodával szemben levő sarkokában.

„Grand Hotel”-tel szemben, a főposta sarkán.

HIREK

Riport a riportról

Paál Jób előadása az Iparos-Otthonban

A világlánc riportert, akinek nincs állandó, bejelentett lakása, aki sehohsem állampolgár, aki sehoh sincs otthon és mégis mindenütt otthon van, csütörtökön este eleven formájában, szellemi és újságírói kvalitásainak egész arzenáljával felfegyverkezve jelent meg az Iparos Kulturház pódiumán. Paál Jóbról van szó, aki olyan olvasóközönséget teremtett magának szerzte Erdélyben, de legfőképpen Aradon, — éppen az Aradi Közlöny hasábjain át — amire méltán lehet büszke. Ennek az érdeklődésnek s ennek a népszerűségnek élnék bizonyítéka volt a telt Kulturház-terem, ahol Arad megértő és intellektuálisan előkelő közönsége jelent meg, hogy a világlánc riportert élményeit és fejtegetéseit végig hallgassa.

Paál az újságírói műfaj legizgalmasabb, legérdekesebb fajtájáról, a riportról beszélt. Riport a riportról — ez volt az előadás címe és egészen kétségtelen, hogy a felolvasás egy roppant izgalmas, színes, szikrázó riport erejével hatott. Nemcsak irodalmi és újságírói értelemben határozta meg Paál Jób a riportot, de illusztrálta is: egészen frissen és egészen közvetlenül hatottak a mayerlingi drámáról, a Schnitzler Arthurról folytatott beszélgetésről s az isonzói kápolnáról adott fotómontázsai. Rutin, elegancia és könnyedség sugárzott át Paál előadásán, de legfőképpen az a nagyon is megbecsülendő és nagyon is tiszteletreméltó motívum, amit a mesterség szeretetének nevezünk el. Minden mondatából áradt az igazi zsurnaliszta szomjas lelkesedése. De mindezeket túl Paál jó előadó is s érdekes tónusával éppen úgy fogva tartja a közönség érdeklődését, mint előadói modorával.

A közel egyórás előadást — amelyet a „Hang” folyóirat rendezett — feszülten figyelte a közönség. Paál Jób a felolvasás végeztével hosszan és szeretettel tapsolták. A felolvasás előtt Fekete Tivadár mondott frappáns bevezetőt. Kazinczy Ferenczel kezdte s a rádióspeakerrel végezte. Amit e kettő közé ékelte, azt egyetlen szóval szellemességnek hívják.

— IDŐPROGNÓZIS: Szeles, hideg idő várható változó felhőzetrel és sok helyen utabb havazással.

— AZ ARADI KÖZLÖNY LEGKÖZELFBBI SZÁMA a pénteki Gyertyaszentelő Boldogasszony egyházi ünnepe miatt vasárnap reggel a szokott időben jelenik meg.

— Az aradi törvényszéken általános megalapozással vették tudomásul Orezeanu Romul törvényszéki főelnök kinevezését. Az igazságügyminisztérium hivatalos értesítésének Aradra érkezése után nyomokban megteszik a szükséges intézkedéseket arra nézve, hogy a főelnök legyen a hivatali esküt. A törvényszéken ez alkalommal meleg ünnepségre készülnek. Moldovan Sabin törvényszéki bírónak a második szekció élére történt kinevezését is általános megalapozással fogadták. Az új szekcióelnök egyike a legképzettebb bírónak, aki népszerűségnek örvendő egy kollégája, mint az ügyvédség és a jogkereső társadalom körében. Ugy a főelnököt, mint a szekcióelnököt a mai napon számosan keresték fel szerencsekívánataikkal.

— Németország válasza az osztrák tiltakozó jegyzékre. Berlinből jelentik: Neurat külügyminiszter csütörtökön délután átadta Tauschitz osztrák követnek az osztrák kormány január 17-én kelt jegyzékére a német választ, az osztrák belpolitikába való beavatkozás miatti tiltakozásra. A német válaszjegyzék leszögezi, hogy a birodalmi kormány álláspontját az osztrák kérdéssel szemben és egyenkint foglalkozik az osztrákok által kifogásolt kérdésekkel. A német jegyzék végül kifejti, hogy a birodalmi kormány nézete szerint nemzetközi fórum nem illetékes a probléma megoldására és azt nemzetközi uton nem lehet megoldani.

— **Hatalmas vesztegetési botrány az eszt vezérkarban.** Talinból jelentik: Az eszt vezérkarban óriási vesztegetési botrányt fedeztek fel. A kormány elhatározta, hogy Toervand tábornokot, a vezérkar főnökét felfüggeszti és bíróság elé állítja. Rajta kívül számos tábornok, képviselő és volt miniszter is kompromittálva van a botrányban, amely az előző kormányok alatt történt, a Perunak eladott eszt hadihajókkal.

— Tízheti börtönrre ítélték a budapesti „Magyarság” közgazdasági szerkesztőjét Budapestről jelentik: A törvényszék ma este hirdette ki ítéletét az ismeretes busz-ügyben és Tretina Jenőt. A budapesti „Magyarság” című lap közgazdasági szerkesztőjét büntőnek mondta ki családja miatt és tízhavi börtönrre ítélte. Az ítéletet ugy Tretina, mint az ügyész és a védő is megfellebbezték.

— **Nagy havazás Bucurestiben.** Bucurestiből jelentik: Bucurestiben ma erősen havazott. A hó magassága helyenként elérte a fél métert. A fővárosban mínusz 3 fok hideg van, míg Bucovinából 14 fokos hideget jelentenek.

— **A fellábu magyar uszóbajnok esküvője.** Budapestről jelentik: Vasárnap tartja esküvőjét Halassy Olivér, a fellábu magyar uszóbajnok az upesti plébániatemplomban Antal Mancival. Az esküvő után a fiatal pár Olaszországba utazik.

Angliába érkezik a tíz éves indiai „Einstein”

A hét első napjaiban érkezik meg Angliába Shri Mohia Mohan Kushari a tízéves indiai számolócsoda. Kusharit egész Indiában a Kelet Einsteinjának nevezik és tízéves kora ellenére máris birtokosa az egyetemek legkülönbözőbb diplomáinak. Európában most megakarják vizsgálni a csodagyermek rendkívüli képességeit és ezért jön Kushari Londonba. Az indiai csodagyermek szegény szülőktől származik és sohasem járt iskolába. Csupán apja tanította és azután magától foglalkozott matematikai tudományos könyvekkel. Az indiai csodagyermek kora hajnaltól kezdve dolgozik és állandóan a legsúlyosabb matematikai problémákkal foglalkozik.

— **Leendő anyáknak kellő figyelmet kell fordítani arra,** hogy bélműködésük rendben legyen, ez pedig a természetes „Ferenc József” keserűviz használata által érhető el.

— **Tüzharc a csendőrök és banditák között Botosani közelében.** Bucurestiből jelentik: Szokatlan banditátamadás történt ma a Botosani melletti Ruzesti község közelében. Nemrégiben ezen a helyen rablók támadást követtek el Manoila őrnagy ellen. A csendőrség a támadókat elfogta Mazare, Acoza és Baltan banditák személyében. Ma négy csendőr kikísérte a banditákat a község melletti erdőbe, hogy ott rekonstruálja velük a támadást: amikor az erdő sűrűjébe értek, a fák közül tíz felfegyverzett bandita ugrott ki, akik felszólították társaikat, hogy meneküljenek. A csendőrök azonban nem várták meg, amíg ez bekövetkezik és sorozet adtak le a három rablóra, akik holtan estek össze. Ezután tüzharc fejlődött ki a támadók és a csendőrök között, amelynek során Muresan és Gaina csendőrök megsebesültek, a banditák pedig végül is elmenekültek.

Ragyogóan sikerült az aradi és aradmegyei köztisztviselők bálja

Az aradi és aradmegyei köztisztviselők egyesülete rendezett ma nagyszabású bált a Fehér Kereszt-szálló nagyertermében. A ragyogóan feldíszített terem már a kora esti órákban zsufolásig megtelt estélyi ruhás hölgyekkel, urakkal, Glausius zenekara tíz óra után zendített rá az első Horára, amit Sárba követett és utána reggelig divatos táncok...

A köztisztviselők bálján az összes városi, megyei tisztviselők résztvettek. Megjelent dr. Groza János prefektus, Vulpe József prefekturai kabinetigazgató, munkakamarai kormánybiztos kíséretében. Ott láttuk Argeoianu tábornok helyőrségi parancsnokot, Danesca ezredes kíséretében, Tatu János alpolgármestert, aki a Bucurestiben időző polgármestert helyettesítette a bálon és rajtuk kívül még igen sokan jelentek meg a város előkelőségei közül, így a papság is képviseltette magát.

A köztisztviselők bálját rendezők: Hadeanu Todor prefektusi titkár, Voiticeanu János polgármesteri titkár, dr. Puticia Pompiliu, Goicea János, Ratia Sándor és Bozgan György, elsőrendű munkát végeztek. Nekik tudható be, hogy mindenki a lehető legjobban érezte magát és a hajnal első sugarai még együtt találták a bál közönségét.

THERMOGÈNE

meleget fejleszt és leküzdő a köhögést, a spanyollázot, a reumát, a derékfájlást és az idegszabát.

A Thermogen, mint egy egyszerű vattal lesz a bőrre rátéve. Előnyösen pótolja a borogatásokat, a mustár, húzó és egyéb tapasztakat, masszírozás és más dörzsölés, amelyek tulajdonságait egyesítik.

Vezérképviselő: **I. DILLAN**, Bucuresti, I., Str. Pitar Moș 6. 125

Kapható a világ összes gyógyszerteráiban és drogériáiban.

Külgyminiszterek értekezlete Belgrádban

Bulgária végleg visszautasította a Balkán-paktumhoz való csatlakozását — Titulescu pénteken érkezik a Jugoszláv fővárosba

Athénből jelentik: A görög parlament külügyi bizottsága tegnap délután foglalkozott a balkáni kérdéssel. Kaldaris miniszterelnök közölte, hogy Bulgária végleg visszautasította a Balkán-paktumhoz való csatlakozását és ezt a kisantant zágrábi értekezletén már hivatalosan is bejelentették. Ezután az ülésről távolmaradt Venizelos írásbeli álláspontját ismertették, amely szerint a görög külpolitikának három alapelven kell felépülnie: 1. Szövetség Törökországgal. 2. Szoros barátság Olaszországgal. 3. Megnemtámadási szerződés kötése Romániával és Jugoszláviával.

Belgrádból jelentik: Titulescu külügyminiszter és Tewfik Rüsdi bej pénteken este 10 órakor érkeznek ide, míg Maximo görög külügyminiszter szombaton reggel. A négy külügyminiszter értekezlete mindössze egy napig tart és szombaton este a vendégek már el is hagyják a fővárost.

— **Ma az alantí gyógyszerárak tartanak éjjeli szolgálatot:**
RÉNYI: Bulevardul Regele Maria.
KAIN: Plata Avram Iancu.
NIEDERMAYER: Plata Sf. Sava.

URANIA TELEFON: 480

MA, PÉNTEKEN 5, 7 $\frac{1}{2}$ és 9 $\frac{1}{2}$ órakor
HOLNAP, SZOMBATON 3 (matiné), 5, 7 $\frac{1}{2}$ és 9 $\frac{1}{2}$ órakor

JOSEF SCHMIDT
legszebb hangosfilm e

A szerelem városa

Charlotte Ander — Victor de Kowa.

D. n. 9 órakor 6.— lejes átlaghelyárakkal
Abrahám dalszenéje

Victoria és huszára

Friedl Schuster, Petrovics Svetislav,
Gretl Theimer, Verebes Ernő.

Jön: Örökség akadémiaakkal.

MOTTO: **Apró és szürke a csalogány
De a legszebben énekel**

JOSEF SCHMIDT MA AZ URANIABAN.

Az Ipartestület határozata az aradi Kereskedelmi és Iparkamara áthelyezése ellen

Az aradi Ipartestület előljárásága Vulcu I. Maxim elnöklétével csütörtök este ülést tartott, amelyen *Moskovitz* Izidor alelnök fél óráig tartó beszédében részletezte az aradi Kereskedelmi és Iparkamara léte ellen tervezett javaslat káros tendenciáját. *Rámutatott arra, hogy a kézművesiparnak a kamarán kívül más érdekképviselője nincs* és a kamara évtizedeken át a legnagyobb odaadással védte a kisiparosok érdekeit. Amióta a munkakamarákat felállították, azóta a kézműiparosság odatartozik és ott nincs megfelelő képviselője, mert a munkakamarák legelső sorában az alkalmazottak és nem a kézműiparosok érdekeit védelmező testületek. *Szükségesnek tartja az Ipartestület, hogy a Kereskedelmi és Iparkamara továbbra is Aradon maradjon.* Olyan törvény megszavazását sürgeti, amelynek alapján a kézműiparosok vonuljanak ki a munkakamarákból és a kereskedelmi és iparkamarákban külön szekcióban működjenek. Ez felel meg a kisiparosság gazdasági érdekeinek. A tizenkét munkakamara helyett csak hatot hagyjon meg a kormány és hadd emelje fel az iparkamarák számát. Ilyen értelmű két terjedelmes és jól megindokolt határozati javaslatot terjesztett elő az elnökség. A kérdéshez *Kalmár József*, *Baranyi* és *Feier* előljárásági tagok szoltak hozzá, amely után a nagy számmal megjelent tagok egyhangúlag elfogadták az elnökség határozati javaslatát.

— *Aradváros ellen újabb pör indul,* amelynek kimenetele elé általános érdeklődéssel tekintenek úgy a város közigazgatási, mint politikai köreiből. Arról van ugyanis szó, hogy *Aradváros felfüggesztett városi tanácsának egyik alpolgármestere, Velcsov Géza dr.* magyarpartii alelnök ma megjelent a városházán és keresetet nyújtott be kéthónapi alpolgármesteri fizetésének kiutalása érdekében. A városi főpénztár megtagadta az alpolgármester illetményének folyósítását, minek folytán Velcsov dr. a város jogügyi osztályával lépett érintkezésbe, kifejtette, hogy jogait az alpolgármesteri fizetéséhez mindaddig fenntartja, míg a tanács és annak vezetősége ellen megindított fegyelmi vizsgálat, amely miatt egyébként fel is függesztették a tanácsot, lényegileg el nem dől és a belügyminisztérium döntése ismertté nem válik.

— *Az osztályorsjáték mai huzásának eredménye.* Egymillió lejrt nyert a 15228 sz. sorsjegy. Háromszázezer lejrt nyert: 70914; százezer lejrt nyert: 74419; huszezer lejrt: 15984, 41410, 56987; tizenötezer lejrt nyert a 46391 számú sorsjegy. A jelentést telefonon vették s ilyenformán a nyertes számok helyességéért nem vállalunk felelősséget.

— *Ha fáj a feje és szédül, ha teltséget, béliizgalmat, gyomorégést, melszorulást vagy szívdobogást érez,* igyek minél előbb valódi *Ferenc József keserűvizet.*

— *Marasztaló ítélet az „Oltenita” Bank büntügyében.* A múlt évben nagy port vert fel az „Oltenita” Bank csődügye, amely büntügygyé fejlődött. A királyi ügyészség sikkes vással vádolta az intézet két igazgatóját: *Cristache Danilescu* és *Alimenesteanu*, valamint három cenzort, akik a hamis adatokat tartalmazó mérlegeket aláírták. Egy heti tárgyalás után, az ilfovi törvényszék II. szekciója meghozta ítéletét, amellyel *Cristache* négy hónapi, *Alimenesteanu* pedig egy hónapi fegházra ítélt, de a többieket felmentette a vád alól.

— *Előadás Móricz Zsigmondról.* A Kölcsey-Egyesület februári irodalmi délutánját 11-én, vasárnap rendezti értékes irodalmi és zenei előadásokkal. A nagy magyar regényírónak: *Móricz Zsigmondnak munkásságát fogja ismertetni a Kölcsey-Egyesület társelnöke: Olosz Lajos dr.,* a kitűnő író, az Erdélyi Helikonnak és az új erdélyi Irodalom kiváló poétája. Verseiből fog előadni az aradi írók közt kiváló *Lászlóné-Prohászka Elvira* és szerzeményeiből fog bemutatni a magyar-ság területein neves aradi nótafa: *Vitosné-Hunyady Erzsébet.* Érdekes ujdonsága lesz a februári irodalmi délutánnak egy nemrég Aradra került fiatal asszonynak éneke. Ez a katolikus licéum új rajztanárának: *Flávius Imrének felesége.*

— *Megnyílik a Cercul Militar a volt Rokkantklub helyiségében.* Február közepén Arad társadalmi élete új színnel gazdagodik: megnyílik a Cercul Militar a volt Rokkantklub helyiségében. Az új klub helyiségeit teljesen átfestették, renoválták, újjáalakították és a február 17-iki ünnepélyes megnyitás kellemes meglepetéssel fog szolgálni a tagoknak, akik nemcsak a katonatisztek, hanem a polgári társadalom előkelőségei sorából is kerülnek. Elegáns könyvtárterem, kártyaszobák, táncterem, hangulatos bár és nagyszerűen felszerelt büfé állnak a tagok rendelkezésére és hetenként kétszer — később megállapítandó napokon — társasösszejöveleteket is rendez a Cercul Militar vezetősége. Bizonyos, hogy az új klub hamarosan Arad előkelő társaságainak egyik kedvenc találkozóhelye lesz. A megnyitás estéjén, február 17-én elitebál is lesz a klub helyiségeiben, amennyiben az Aradi Lovaregyelt ott rendezi meg nagyszabású álarcosbálját, amely — a nagyvárnyu előkészületekből ítélve — a szezon egyik legsikerültebb multságainak ígérkezik.

— *Lopás vádja alól felmentett aradi gazda.* *Ardelean János* aradi gazda lopás vádjával állott ma az aradi törvényszék előtt. A vád szerint *Ardelean* az elmúlt évben 9000 lejrt vitt el a fia, *Ardelean Miklós* szekrényéből és a pénzt eltulajdonította. A mai tárgyaláson azzal védekezett, hogy közös háztartásban laknak, gyermekkor óta apjának dolgozik és a vagyonuk közös, tehát a sajtót vette el a bíróság felmentette a vádlottat.

— *Előkészületek a Menza-bálra.* Mint már jeleztük, e hó 24-ikén fog lezajlani az idei Menza-bál a Fehér Kereszt termeiben. Az eddigi Menza-bálak sikereit, valamint az idei nagyszabású előkészületeket tekintve, már most megállapítható, hogy az idei báli évadnak ez lesz a legkiemelkedőbb eseménye. Az álarcos és jelmezes bál az idén is a Wizo egyesülettel közösen rendezik. Minthogy a bál jövedelme az erdélyi zsidó egyetemi hallgatók segélyezésére fordítatik, az est sikere érdekében ugyiszólván egész Arad zsidó-társadalmára összefogott. A rendezés munkáját egy száz tagu rendezőbizottság végzi, amely munkálatairól a nagyközönség időnként a napi sajtó útján szerez tájékozódást.

FEBRUÁR 241 3 IPAROS-BÁL

— *A clujai magyar egyetemi hallgatók hagyományos „Magyar Diákbál”-jukat az idén február 11-én rendezik meg* a clujai Kereskedelmi és Iparkamara helyiségében. A diákbál célja — mint köztudomásu — a szegénysorsu magyar főiskolai hallgatók nélkülözésének enyhítése. Régi szokás szerint a bál rendezőbizottsága védnöki felhívásokkal kereste fel Erdély és a Bánság magyarságának vezetőit, támogatásukat és pártfogásukat kérve a bál sikere érdekében. A címzetek tulnyomó része elfogadta a védnöki tisztséget és a bál sikere érdekében úgy erkölcsileg, mint anyagilag hozzájárult a rendezéshez. A főrendezőbizottság és a szegénysorsu magyar főiskolások az Aradi Közlöny útján tolmácsolják köszönetüket mindazoknak, akik elvállalták a védnöki tisztséget s egyúttal kérik azokat, akik későn vették kézhez a védnöki felhívást, vagy más elfoglaltság miatt eddig még nem válaszoltak, hogy ne feledkezzenek meg a mostoha körülmények között nélkülözni kénytelen magyar főiskolásokról. A küldeményeket a diákbál rendezősége hirtapilag fogja nyugtázni és ezután kéri, hogy azokat a báli főpénztáros: *Gyulay Ferenc Cluj, Str. Avram Nr. 13.* címére küldjék.

— *Az Aradvárosi és Aradmegyei Köztisztviselők Egyesülete* csütörtökön délután tartotta évi rendes tisztújító közgyűlését a városháza nagy tanácstermében. A köztisztviselők egyesülete a közben eltávozott *Popu M. János dr.* alispán, egyesületi elnök helyébe közfelkiáltással *Ciuca dr.* megyei közigazgatási igazgatót választotta meg, majd a közgyűlés különféle szakmai ügyek tárgyalása után, az esti órákban befejezte tárgyalásait.

— *A Háztulajdonosok Szövetsége egy írógépet keres megvételre.* *Eminescu-uca 28.*

*Tegeyen egy próbát a hírneves
fenségesen illatosított
Germandree
szappannal*

— *Az aradi villanygyár adománya a munkanélkülieknek.* Az aradi villanygyár igazgatósága 28.000 lejrt ajánlott fel az aradvárosi munkanélküli segélyakció céljaira. *Constantinescu Sándor* és *Tatu János* alpolgármesterek köszönettel vették tudomásul a gyárigazgatóság nagylelkű felajánlását.

— *Az újságírás szenzációja: a „Hang” legfrissebb száma.* Már nyomás alatt van és néhány nap múlva megjelenik *Fekete Tivadar* folyóirata: a „Hang”. A legfrissebb szám minden cikke, minden riportja, minden sora, minden oldala szenzáció. A főszerkesztő hat cikkén kívül Erdély és a külföld legpatinásabb nevei szerepelnek a „Hang” állandó cikksíróinak diszes névsorában: *Mándy Ilona* Párisból küldött színes riportot, *Liebermann Béla* riportjai a Népszövetség genfi műhelyébe világítanak be, *Paál Jób* riportjában *Masaryk Jan,* a csehszlovák köztársaság londoni követe mond el lenyűgözően érdekes intimitásokat atyjáról, a köztársaság elnökéről, *Orsz Irén* Szentpétervárra viszi el a „Hang” olvasóit, de rajtuk kívül megszólalnak az erdélyi irodalom és újságírás befütt nevei, A színes tartalma, diszes, új szenzációs borítékkal ellátott lapnak csak 12 lejrt lesz az ára.

— *Az aradi fa- és fémpariskola bálja.* Az aradi fa- és fémpari iskola önképzőköre szombaton este fél kilenc órai kezdettel, nagyszabásu, táncal egybekötött műsoros estélyt rendez a perneavai Casa Nationala-ban. Műsor után reggelig tartó tánc, kitűnő zene mellett.

— *Auer Lipót, Heifetz, Elman, Zimbalist* és néhány tucat más hegedűseni tanára hozta első előadásra *Csajkovszky* azóta nagyszerű, romantikus D-dur hegedűversenyét, a nagy *Nikisch* vezénylete alatt, *Mikó* a mű Bécsben került első előadásra. *Hanslik, Wagner Richard* és minden más modern zene esküdt és elkéseredett ellensége a föidig lerántotta az orosz zeneszerző új művét, azt a leghihetetlenebb jelzőkkel illette, vérg sértve ilyképpen az érzékeny lelke orosz művészt. Azóta világsiker lett a mű, amelyet *Töl-lössy Magda,* a Városi Zenede egykori kitűnő növendéke játszik anyaintézetének 100 éves alapítási ünnepélyén. A műsor bevezető száma *Brahms* Johannesnek ünnepi akadémiái nyitánya, amelyet a nagy német mester a boroszliói egyetem által disz-doktorrá való avatására szerzett. A műsor második részével maguk az aradi Filharmonikusok jubilálnak: 150-ik nyilvános hangversenyét játsza ez a közel ötven év óta sok viharon át kipróbált és megedzett művészeti testület. A műsor utolsó és egyben főszáma: *Rimsky-Korsakow* pazar „Scheherezadeja”, vagy „Az 1001 éjszaka meséje”, amelynek szerzője — különben tengerész-orvos s a pétervári orosz zeneakadémia professzora — az arab-perzsa mesék egy remekét zenésítette meg. Az egész hangverseny *Shuk Lajos* karnagy gondos előkészítése után és vezénylete alatt kerül előadásra. A Kulturpalota két napig előzetesen fűtve lesz, hogy melegen várja az érdeklődőket és biztat a remény, hogy ezen a ritka szép ünnepen minden gondolkodó aradi egy estére felhagy a hétköznapal és megjelenésével emeli a kettős jubileum fényét. Jegyek már 25 lejrtől kezdve *Sándor Ferencnél.*

Pályát választó asszonyok, leányok figyelmébe!

Uj kozmetikai tanfolyam kezdődik

PILISINE kozmetikában, ugy elméleti, mint gyakorlati szakszerű kiképzés-sel, olcsó csoporttanítás. **Arad, Bul. Reg. Maria 15.**

— *A fejtájások és migrének,* amelyek az ember fejét vaspántszerűen szorítják össze, azonnal elháríthatók percek alatt, ha a *Quadronal* 2 darab pasztillát beszedünk. A *Quadronal* elűz minden fájtalmat, elűzi az infekció kórokozóit, amelyek különben igen súlyos bajokat okozhatnak. Ne feledjenek tehát *Quadronal*-pasztillát szedni.

Ma, pénteken este kezdődik az analysis bridge-verseny az aradi Bridge Szalonban

Nagy érdeklődés a verseny iránt

Pénteken, február 2-ikán este háromnegyed kilenc órakor kezdődik a bridge-szalomban az analysis-bridge-verseny, amelyet az Aradi Közlöny és a Bridge Szalon együttesen rendez. A játékos-sorsolások kedden reggel érkeznek meg a nemzetközi verseny rendezőségétől és azokat közvetlenül a verseny kezdete előtt bontják fel. A versenyrendezés ezúton kéri a benevezett játékosokat, jelenjenek meg pontosan a kitűzött időben.

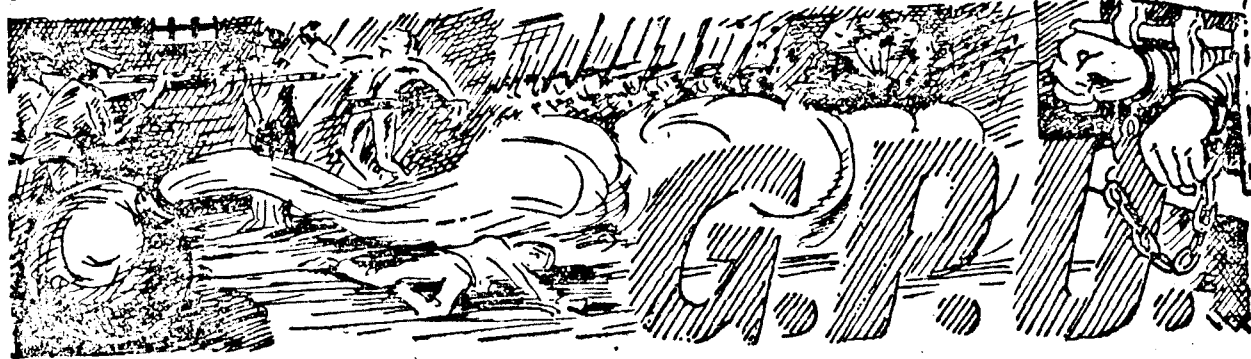
REUMÁK

Ischiás, Lumbágo, Derékfájdalmak

Ha a SLOAN'S LINIMENT kész van, sem a reumatikus sem az izomfájdalmak nem tudnak ellen állani. A SLOAN'S LINIMENT gyorsan és biztosan csillapítja a fájdalmakat. Éppen ezért használják ezren meg ezren ezen a földön. Még ma vegyen egy üveggel. Használható reumák, is-

chiás, mellhüvelések derékfájdalmak, ficamodások és bármilyen izomfájdalom ellen. A SLOAN'S LINIMENT használata nagyon gazdaságos: egy üveg tartalma hosszú ideig elegendő. Egy üveg ára Lei 75.— Elapható minden gyógyszerárban és drogeriában.

A SLOAN'S LINIMENT MEGSZUNTETI A FÁJDALMAT

Fordította: MAROSI RUDOLF (5) Irta: Dr. KARL KINDERMANN

Mérmök, vörös katona és vasuti bandita a titkos börtön cellájában

Az autó zugva száguldott Moszkva elhagyott uccáin keresztül. Egymáshoz préselve ültünk a kocsiiban, míg előttünk meghajlott háttal, fegyverükre támaszkodva álltak a vörös gárdisták. Ditmar szomorú mosollyal mondotta:

— Attól félek Karl, hamarabb jutunk Szibériába, mint ahogy gondoltuk.

Még szeretett volna valamit mondani, de az őrk durván rákiáltottak:

— Fogd be a szád polgár, mert baj lesz.

A gépkocsi lassított, a Lubjanka-térre értünk. Hatalmas, fényesen kivilágított épület előtt álltunk meg, amely előtt katonák állottak őrséget. Megérkeztünk a G. P. U. hirhedt várába.

Kívülről egész ártalmatlan külsejű épület volt, mint bármilyen más állami hivatal. De bent a borzalom vert tanyát.

Szűk folyosón keresztülhaladva jutottunk el az egyik hivatalig, ahol személyi adatainkat vették fel. Körülbelül negyven kérdésre kellett válaszolnunk. Azután kikutattak bennünket. Teljesen ki kellett üríteniük zsebeinket, gondosan jegyzékbe foglaltak mindent és részletes elismervényt kaptunk elkobzott tárgyainkról. Amikor a hivatalnok elvégezte a formalitásokat, a házitelefonon értesítette az épület belsejében levő börtön igazgatóját beutalásunkról. Miközben a további események bekövetkezésére vártunk, egész sereg új foglyot szállítottak be. Ugyanazokon a formalitásokon estek keresztül, mint mi. Rövid ideig kellett csak várakoznunk, míg értünk jöttek. Folyosók egész során át vándoroltunk, két udvaron is keresztülmentünk és több vasláncsal bezárt ajtónál kellett örüknünk bemandani a jelszót. Egész labirintus a terror székháza. Végre elérkeztünk egy kis udvarhoz, amely ötemeletes, vastag, rácsokkal elzárt ablaku épületet határolt el. Erős villanyégők egész sora nappali világossággal árasztotta el az udvart, úgy, hogy alaposan megnézhettük a komor külsejű épületet. A legtöbb ablakon a rácsokon belül bádogtáblák tették lehetetlenné, hogy a cellák lakói bármit is lássanak a külvilágból. A tetőn kis torony állott, amelyből fegyveres katona figyelte az udvart.

Ez a világszerte hirhedt titkos börtöne a G. P. U.-nak. Megszöknél innen nem lehet. Másnak, mint a G. P. U. tagjainak lehetetlen bejutni és ha egyszer valaki bekerült ide, kijutnia legfeljebb csak koporsóba zárt holttestének lehet. Szinte csodálatos, hogy a G. P. U. élve kiadott kezeiből, hiszen az itt töltött idő alatt tulságosan közletről ismerkedtem meg a Cseka metódusaival. Ezek a gondolatok futnak most át agyamon, amikor le-

tartóztatásom emlékeit vetem papírra. Tény, hogy amikor először megláttam ezt a komor épületet, mintha Dante sokatmondó szavai világítottak volna felém a nagy vaskapuról: „Akik ide belépnek, adjanak fel minden reményt.”

Csörrenve zárult be hátunk mögött a kapu. Az első emeletre vittek bennünket, ahol újból tüzetesen átkutattak. Még a hajamat is megvizsgálták. És elkövetkezett a fájdalmas pillanat, — különválasztottak bennünket. Gyors kézszorítás és könnyes szemmel elváltunk. Megnyílt előttem az egyik cellaajtó. A kísérő katona belékölt a zárkába.

A gyér világításnál több fekvő alakot láttam az egymás mellett álló priccseken. Valósággal összekuporodva aludtak. Tétován álltam az ajtó közelében, nem tudtam, hova feküdjek. A probléma hamarosan megoldódott, újra kinyílt a zárka-

Politikai foglyok a rablógyilkosok között

Reggeli után került csak sor arra, hogy sorsársaim kikérdezzenek. Tudtukra adtam, hogy nem vagyok orosz és csak németül és franciául beszélek. Az egyik erre felugrott priccseről és kezét nyújtott:

— Engedje meg, hogy bemutatkozzam, X. moszkvai mérmök vagyok és három hónap óta ezen cella lakója, miután társaim csak oroszul tudnak, én vállalkozom a tolmács szerepére. Kiváncsiak vagyunk, hogy miért került ide, — mondotta kifogástalan németiséggel — kémgyanuş, vagy pedig merényletet követett el valamelyik szovjetvezér ellen?

Megadtam a kért felvilágosításokat, amelyet a mérmök nyomban továbbított a körénk gyülekező társainak. Amikor befejezte előadását, sorba mutatta be a többi foglyot. Egy magas, egyenruhás férfire mutatott:

— A vörös hadsereg egyik katonája. Három hete van nálunk. A szerencsétlen ember falun lakó szüleinél töltötte a szabadságát és ott meggyőződött arról, hogy a kormány teljesen megfosztja a parasztságot munkája minden eredményétől. Szüleitől elrekriválták gabonakészletüket, úgy, hogy éhezniök kellett. Amikor visszatért Moszkvába, bajtársai előtt erős kritikát mondott a kormány agrárpolitikájáról. Feljelentették. Ellenforradalmárként tartóztatta le a G. P. U. és valószínűleg néhány évre Szibériába deportálják.

— És az a két férfi, aki a szemben levő priccseken ül? Ezzel az utonállókülsejű fogollyal és egyik társára mutattam.

ajtó és számomra is behoztak egy priccset. A lármára felijedtek az alvók, de amikor látták, hogy nem történt semmi különösebb, csupán újabb sorstársat kaptak, nyugodtan aludtak tovább. Lefeküdtem, elaludni azonban nem sikerült. Az a négy deszka, amely itt nyugvóhelyül szolgált, semmiesetre se tette lehetővé a pihenést. Szalmazsák, párna, takaró — semmics volt. Néhány óra múlva minden tagom fájt. Ujra felkeltem és — amennyire ezen a szűk helyen lehetett — felalá sétáltam. Rettenetes levegője volt a szellőzetlen cellának. Kinos lassúsággal mult el az első éjszaka.

Hajnalba felharsant a cellák előtt az őrk kiáltása:

— Wstawajtel (Felkelni!)

Kinyílt az ajtó és egy katona seprűt dobott be. Az egyik fogoly — valóságos utonálló arca volt — felseperte a cellát, majd a piszkot és cigarettavégeket egy bádogedénybe hajította. A seprés után egy ór a W. C.-hez vezetett bennünket, ahol az egyik mosdónál megmosakodtunk. Törülközőről szó sem lehetett, sem szappanról, az ember lemosta magát a jeges vízzel és azután valamelyik ruhadarabjával törülközhetett. Mire visszakerültünk a zárkába, nagy kanna forró vizet találtunk ott, amelyből tetszés szerinti mennyiségben merithettünk csajkánkba. A foglyok teának csufolták ezt a folyadékot, de nyilván önmagukat igyekeztek becsapni. A piszkos barna színű rettenetes izü lé minden volt, csak éppen tea nem. De az emberek örültek, hogy a nagy hidegben valami meleget kaptak. Az ajtó ismét kinyílt és egy katona minden fogolynak egy kis darab cukrot és vékony szelet, ragadós korpakenyeret nyújtott át. Nem tudtam magam elszánni arra, hogy ezt a rettenetes kotyvalékot lenyeljem. Gyilkosképű lakótársamnak adtam kenyérporcióm, amit az áradozva köszönt meg.

— Ezek közönséges bűnözők, — válaszolta a mérmök. — Számos rablást követtek el, főképpen az állomások pénztáraitra specializálták magukat. Bandájuk tizenkét tagból állt és legutóbb, az egyik vasuti állomáson, rajtuk ütött egy katonai különítmény. Harc fejlődött ki, amelynek során tizen meghaltak, kettőjüket pedig letartóztatták. Azt hiszem, agyonlövés vár rájuk.

Csodálkozásomat fejeztem ki afelett, hogy a politikai foglyokat közönséges bűnözőkkel zárják össze. A mérmök felvilágosított, hogy ez megszokott taktikája a G. P. U.-nak. Lehetőleg a legkülönbözőbb társadalmi osztályokból válogatják össze az egyes cellák lakóit, hogy a kölcsönös bizalmatlanság lehetetlenné tegye az összebarátkozást. Beszélgetés közben az egyik rabló a mérmökhez fordult. Valamit Berlinről mondott.

— Az elvtárs a berlini viszonyokról érdeklődött. Németországba akar szökní, ha innen kiszabadul. A rablásokból szerzett pénz egy részét elásta és Berlinbe szeretne utazni. Arra kéri önt, nevezzen meg egy jó szállodát, ahol majd megszállhat.

Ha nem lettem volna ilyen szomorú helyzetben, mosolyognom kellett volna. Berlini szállodákról álmodozni a G. P. U. börtönében... Megneveztem a Hotel Adlon-t. A mérmök, aki már járt Berlinben, mosolyogva tolmácsolta a választ. A bandita meglegedetten bólintott felém és háromszor is elismételte:

— Adlon, Adlon, Adlon...

MAGYAR-BÁL febr. 10-én a Fehér Keresztben.

SPORT KÖZLÖNY

A nemzetközi olimpiai bizottság csak színamatőr futballolimpiászt engedélyez

Fischer Mór szerint Berlinben megrendezik a futballolimpiászt — A labdarugó-világbajnokság és a futballolimpiászt

A nemzetközi futballszövetség magyar elnökének, Fischer Mórnak véleménye szerint a németek feltétlenül futballolimpiászt is akarnak rendezni 1936-ban és valószínűleg meg is rendezik azt. Ezzel kapcsolatban nyilatkozott Donát Leó dr., a nemzetközi olimpiai bizottság végrehajtó-testületének magyar tagja, aki a következő felvilágosítást adta:

— Véleményem homlokegyenest ellenkzik Fischer Mór felfogásával. A nemzetközi olimpiai bizottság prágai kongresszusa 1925-ben kimondotta, hogy többé nem rendez futballolimpiászt, mert

nem tartja megengedhetőnek, hogy olyan sportemberek vegyenek részt az olimpiáson, akik költségmegtérítést vesznek fel.

A nemzetközi futballbizottság megengedhetőnek tartja a költségmegtérítést, az olimpiai bizottság azonban ezt nem tartja összeegyeztethetőnek az olimpiát eszmével.

— Amsterdamban 1928-ban mégis volt futballolimpiászt. Ennek az a magyarázata, hogy Hollandia elengedhetetlen feltételnek jelentette ki a futballolimpiászt, illetve a vele kapcsolatos

bevételeket és az olimpiai végrehajtó-bizottság a kongresszusi határozat ellenére felvette a programba a futballt. Az 1930-ban tartott berlini olimpiai kongresszus azonban kijelentette, hogy ennek a jövőben nem szabad megismétlődnie.

A kongresszus határozatait a végrehajtó-bizottság nem mellőzheti.

A berlini kongresszus újra leszögezte, hogy a költségmegtérítést elismerő sportágak nem vehetnek részt az olimpiáson.

— Ezek után a berlini futballolimpiászt csak akkor jöhet létre, ha a rendezőség *csak tiszta amatőr-tagok*

részvételét engedi meg és a proficsapatokon kívül a munkabérmegtérítéses csapatokat is kizárja vagy pedig, ha a nemzetközi futballszövetség eltiltja a munkabérmegtérítést.

Kérdés, hogy ilyen feltételek mellett a németek hajlandók-e futballolimpiászt rendezni, hiszen annak jelentősége hasonlíthatatlanul kisebb lesz az idén Olaszországban lebonyolítandó futballvilágbajnokságénál, amelyen ugyszólván a világ valamennyi nemzete résztvesz.

A bucuresti-i CFR futballcsapata átvázolt Aradon

A bucuresti-i CFR turáját, — mint jelentettük, — veszély fenyegette, azonban sikerült a már lemondott mérkőzések helyett újakat kötni, így a csapat elutazása elől elgördültek az akadályok. A külföldi turára induló expedíció csütörtökön reggel a „Dacia” rapiddal átvázolt Aradon. Munkatársunk beszélgetést folytatott Barsu Bucurral, a közismert futballbíróval, aki a következőket mondotta:

— A csapatot én, mint szövetségi kiküldött kísérem. A CFR-t Stefanescu Miklós igazgató és Krüger Károly tréner menedzselik a turán. A csapatnak négy kötött mérkőzése van, de remélem, sikerül még egynéhányat szerezni. Az eddigi műsor: vasárnap Metzben, másnap egyik szomszédos városban játszunk és a másik két mérkőzésünk színhelye Páris. A csapatot kölcsönjátékosok erősítik, akiknek zöme a brasovi testvéregyesületünkből adódik, vissziük azonkívül a két Universitatea-csapat, Sepit és Ploesteanut. Az utóbbi Dobra helyére került be, miután az aradi fiu szabadságoltatását nem tudta elintézni. A csapat így fog szerepelni:

Ströck (Brasovi CFR) — Chiroiu, Ujlaki — Cluedan, Wetzter, Radu — Vintila, Ploesteanu (U), Sepi (U), Barbu, Csomag (Brasovi CFR).

A tartalékok: Kuszka (Brasovi CFR), Teodorescu, Schuster, Gaiducu.

Hisszük, hogy a fővárosi csapat meg fogja állani a helyét.

O Az oradeai Törekvés Szegeden. Végre befejeződtek az oradeai Törekvés magyarországi vendégjátékát illető tárgyalások, eszerint az oradeai csapat pénteken és vasárnap Szegeden fog vendégszerepelni. Tekintettel arra, hogy a magyarországi csapatok már tréningben vannak, valószínűnek látszik a Törekvés gyengébb szereplése.

O Lukácsot leszerződtette a Hungária. A Szeged FC-től Franciaországba távozott Lukácsot a Hungária leszerződtette, azonban a kispesti származású játékos csak az őszi szezonban játszhat. Opató és a Hungária között békés körülmények között felbontották a szerződést

O Az A. F. P. A. hírei. A magántisztviselők sportalukulata máris kidolgozta a tavaszi programját. A tenniszezőket benevezték a Román Kupa küzdelmeire. Tárgyalásokat folytatnak az evezés beszerzésére, valamint elhatározott tény az atlétikai, úgymint a női atlétikai szakosztályok felállítására mellett, a hazena-szakosztály megalakítása is. — Egyben elhatározták, hogy a már meglévő teniszpályák mellé, még két újabbat építenek.

O Kovács a kerületieké. A Ferencváros tartaléksatárát, Kovácsot, a III. ker. FC kívánja átvenni.

O A kanadalak nehéz bécsi győzelme. A Saskatoon Quakers jégchokki csapata Bécsben játszott, ahol nehezen, 2:1 irányban verte a WEV együttesét.

O Ismét a Barátgy-ügy! A Budapestben megjelenő „Reggel” című lapban olvassuk a következő hirt: „A román futballszövetség a sportdiplomáciában szokatlanul nyers hangú, magyarul mondva, goromba levelet írt az MLSz-nek, amelyben követeli, kényszerítsék a Hungáriát arra, hogy Barátgyt kiadják. (A Crisana 5000 pengőt deponált a Hungária részére Barátgyért, de a Hungária csak 8000 pengőért hajlandó hozzájárulni ahhoz, hogy Barátgy a román csapatban szerepelhessen). Tehát rövid szünet, mondhatnánk fegyverszünet után, ismét kísért az ominózus Barátgy-ügy...”

O Felhívás az atlétikai szakosztállyal bíró egyesületekhez. Felkérjük azokat az egyesületeket, amelyek már elhatározták, hogy megalakítják az atlétikai szakosztályukat, így az AMTE-t, ATE-t, Gloria-CFR-t és az AFPA-t, valamint a szakosztállyal rendelkező AAC-ot, hogy néhány delegáltat jelentessenek meg az ATE klubhelyiségében, ahol pénteken este fél 9 órakor letárgyalnak egy olyan módozatot, amely az atlétikai szakosztályok megalakításához anyagi támogatást nyújt.

O A bécsi Rapid Glasgowban játszik a Rangers ellen. Az Ewening News jelentése szerint, a bécsi Rapid augusztusban a Glasgow Rangers ellen fog Glasgowban játszani.

O Már minden jegy elkelt az angol kupa döntőjére. Csak április 28-án lesz az angol kupa döntője a Wembley-stadionban, de már most kitéhetik a „megtelt” táblát. Az összes jegyek már most elővételben elkelték.

Vasárnap három tréningmeccset játszanak Aradon

Az elmúlt vasárnapon, — tekintettel a szombati intenzív bál éjszakára, — pihentek a futballisták. Most vasárnap három meccs kerül lebonyolításra, három mérkőzés, amely mozgási lehetőséget nyújt a futballistáknak.

Vasárnap délután az AMTE-pályán kettős mérkőzést fognak lebonyolítani. Fél 2-kor a rendező AMTE kombináltja mérkőzik meg a Hakoah II. csapatával, míg fél 3-kor az AMTE legjobb csapata játszik a Hakoah első együttesével. — Az AAC-pályán, — mint jeleztük, — az atléták együttese a Fortuna első csapatát látja vendégül. Itt jegyezzük meg, hogy mind a három mérkőzésre a belépés díjmentes.

Pénteken: magyar-olasz vívómérkőzés Budap's'en

Budapestről jelentik: Pénteken a világ két legjobb vívónemzete, a magyar és olasz hármas kardcsapatversenyben méri össze erejét egymással. Olasz részről Marzi, Gaudini és Pinton, magyar részről Kabos, Gerevich és Rajcsányi indulnak a nemzetközi viadalon, melyet más szenzációs vívóattrakciók vezetnek be. Első számként Marzi olasz világbajnok és Hajdu vivnak 8 tussra menő törmérkőzést, utánuk az olasz Gaudini és Borovszky villanyzsüri mellett találkoznak a 8 tussos párbajtőrversenyben. A következő szám női törmérkőzés lesz az osztrák és magyar csapatok között. Az osztrák csapatban Ellen Preis olimpiai bajnoknő is indulni fog.

Az egész Európában nagy érdeklődéssel kísért sporteseményt a magyar rádió pénteken este — a mi időszámításunk szerint — 11 órával kezdettel a helyszínéről közvetíteni fogja.

O Sportmulatságok! Szombaton este a Hakoah klubhelyiségében nagyszabásúnak ígérkező álarcos bálát rendez. — A Fortuna a Calea Saguna-i volt Erzsébet-mozgó helyiségében szintén álarcos bálát rendez. Az AMTE klubhelyiségében vasárnap délután fél 5 óral kezdettel, táncos-meadélután lesz, amelyre a belépődíj, a tea-jeggel, valamint a ruhatári díjjal egyetemben 10 lej.

O A világbajnok-pár Clujon. Igazi ünnepnapja volt a cluji jég sportnak a Rotter-Szolas magyar világbajnok műkorcsolyázó-pár bemutatója a KKE jégpályán. A többszáz főnyi hatalmas közönség tombolva ünnepelte a káprázatos mutatványokat.

O Japán a Davis Cup-re tör! Okada, a japán teniszbajnok kijelentette: Japán elhatározott szándéka, hogy megszerzi a Davis Cup védelmét. Okada szerint a hat legjobb japán játékos három éves külföldi tanulmányutra indul. Erre a célra 6000 angol font állami támogatás áll rendelkezésükre. Ezután a tanulmányut után biztosan számítanak a Davis Cup elnyerésére.

O Párisban döntenek a román-svájci meccsről. A román-svájci eldöntetlen labdarugómérkőzés ügye még mindig függőben van. A nemzetközi labdarugószövetség február 24-ikén Párisban ülésezik és ez alkalommal dönt, hogy megsemmisíti-e az október 29-iki 2:2-ös berni mérkőzést.

O Női tag a futballszövetségben. Munkácson egy hölgyet is beválasztottak a csehszlovákiai magyar labdarugószövetség keleti kerületének elnökségébe. A lelkes hölgy tevékeny részt vesz a szövetség adminisztrációs ügyvezetésében.

Budapestre utazó olvasóink figyelmébe!

Az „Aradi Közlöny” Budapestben a következő újságárusoknál kapható:

A „Hungaria” nagyszálloda újságárusánál.
A „Carlton” szálloda újságárusánál.
A Keleti pályaudvar főosarnokában levő nagy újságodében.

LIPCSEI TAVASZI VÁSÁR 1934.

Kezdeté március 4-én

33¹/₈% os utazási kedvezmény
a német vasutakon.

Bővebb felvilágosítást ad:

345

A Lipcsei Vásárhoza Lipcse

vagy a tiszt le heli megbízott: Eugen v. Angerbauer, Timişoara, I., Str. Gen. Prapornescu 3., Kossak-ház. Tel. 70.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Az üzleti élet válsága – a kényszer- egyezségi kérvények tükrében

Aradon 1929-től kezdve 152 kényszeregyezséget intéztek el. — Helven jog-
erősen jóváhagyott ügyből negyvenet visszavontak az adósok

Januárban volt négy és fél éve, hogy a kényszeregyezségi törvény életbelépett, amely rendkívül kedvező szakaszokat tartalmaz a súlyos gazdasági viszonyok miatt válságba jutott cégek számára. Az ország legnagyobb városainak bíróságai teljes megértéssel, sőt a helyzetnek megfelelő könnyűleltéssel alkalmazták a kényszeregyezségi törvényt, amelyet ennek következtében különösen 1932-ben és 1933-ban igen nagy számmal vettek igénybe a válságba jutott kereskedők.

Az 1929. július 10-én életbelépett kényszeregyezségi törvény alapján készült érdekes statisztika, amely az 1933. december 15-ig benyújtott és elintézett kényszeregyezségi kérvényekről szól, hű tükrök az elmúlt évek üzleti küzdelmeinek. Ebből a kimutatásból az alábbi fontos és Románia egész kereskedelmi életét jellemző adatokat közöljük:

Az Ilfov megyei törvényszéknél — amelyhez Bucuresti is tartozik — a fenti négy és fél év alatt 1035 kiegyezési kérvényt nyújtottak be, amelyből a bíróság 991-et elfogadott. Prahovamegyében 327 kérvényből 256-ot, Iasi-ban 156-ból 45-öt, Aradon 152-ből 70-et, Brailában 107-ből 84-et, Brasovban 84 kérvényből 54-et, Dumbovita megyében pedig 78 kérvényből 48-at fogadott el a törvényszék.

Ezek az adatok azt igazolják, hogy a kényszeregyezségi törvényt kedvezően fogadták nemcsak az adósok, hanem a hitelezők és a bi-

róságok is. Az ilfovi törvényszék például egyetlen kérvényt sem utasított el, azzal az indoklással, hogy a folyamodó kereskedő méltatlan volna a kényszeregyezségre. Kilenc kérvényzót azzal az indoklással utasítottak el, hogy üzleti viszonyainak megfelelően nem ajánlott fel legalább ötven százalékos kiegyezési kvótát.

Mivel a törvényszékek és a hitelezők nagy megértést tanúsítottak a kényszeregyezségi ügyekben, az utóbbi két év alatt megszorodott a kérvények száma, amit az alábbi kimutatás igazol: Ilfov megyében 1929-ben 201 kérvényt, 1930-ban 188-at, 1931-ben 192-öt, 1932-ben 367-et és 1933-ban 387 kérvényt adtak be.

Jogászok megállapítása szerint az 1929. évi törvény szigorubb volt, mint az, amelyet az utóbbi években megszavaztak és amely most is érvényben van. Az 1929. évi kényszeregyezségi törvény többek között arra utasította a bíróságot: ha a folyamodó kereskedő visszavonja kérvényét, rendelje el ellene a csődöt. Az ilfovi törvényszéken 22 ilyen eset fordult elő. Negyvennégy kereskedő azért vonta vissza kérvényét mert az omolórálás után nem bírta fizetni az egyezségi részleteket. Az 1929. évi törvény alapján jogerősen létrejött egyezségi esetek közül Prahovamegyében 256-ból 15-öt utólag visszavontak, a brasovi 54-ből 32-öt, az aradi 70 omolorgált ügyből pedig visszavonás következtében negyvenet szüntettek meg.

Legközelebb Bucurestiben tart ülést a kisantant gazdasági tanácsa

A napokban életbeléptetik a román—csehszlovák új kompenzációs egyez-
ményt — Husz százalékos deviza-felár

Bucurestből jelentik: A román—cseh új kereskedelmi szerződést néhány nap múlva ratifikálják és annak érvénye azonnal életbelép. A tárgyalóbizottság román tagjai már visszaérkeztek Prágából. A Románia és Csehszlovákia között kicserélendő áruk összértéke 344 millió csehszlovák korona. Ebből 157 millió csehszlovák értékű az, amit Csehszlovákiából fogunk behozni, míg 187 millió csehszlovák értékű árut viszünk ki oda. Tudvalevően Csehszlovákiának 500 millió lej követelése van romániai adósaiktól és ezt a hatalmas összeget az új konvenció alapján törlesztik le az itteni adósok.

A Bucurestibe visszaérkezett román delegátusok kedvezőtlenül nyilatkoznak a fenti nagy összeg kompenzációjának lehetőségéről.

Csehszlovákia a hozzá beérkező árukra 20 százalékos értékpótlást alkalmaz. Ebből a suprataxából olyan alapot létesít, amely az exportdevizák hivatalos és magánárfolyama közötti 20 százalékos differenciát kiegyenlíti. A két ország közötti devizaforgalomban a cseh Nemzeti Bank 20 százalék felárat számít, tehát a romániai cégek is ilyen alapon kalkulálnak.

Ez ügygel kapcsolatban közöljük, hogy a Romániából, Csehszlovákiából és Jugoszláviából alakult

kisantant gazdasági főtanácsa legutóbbi prágai ülésén elhatározta, hogy háromhónaponként más-más ország fővárosában ül össze és ezzel a gyakori tanácskozással kimélyíti a kereskedelmi és pénzügyi kapcsolatokat a három állam között. A gazdasági főtanács elnökei is negyedévenként változnak.

Mindig annak az országnak valamelyik minisztere lesz a tanács elnöke, amely országban az üléseket tartják. Jelenleg Benes csehszlovák külügyminiszter az elnök, de ez a megbízatása április közepén lejár, mert akkor Bucurestiben folytatja üléseit a kisantant gazdasági főtanácsa. A bucuresti-i összejövetel programját még nem állapították meg.

= Újból két millió lej értékű adóbonok érkeztek Aradra. A pénzügyigazgatóság főpénztára az amortizációs pénztártól két millió lej értékű adóbont kapott az 1931. évi nyugdíjhatárolékok kiegyenlítésére. A pénzügyigazgatóság a bonokat kísérő leiratot még nem kapta meg és ezért még nem készülhetett el a bonok szétosztására vonatkozóan program. Az illetékes ügyosztály szombaton fogja ezt a legteljesebb alapossgal kidolgozni és az érdekelteket nyugdíjasok a jövő héten megkapják bonjaikat.

Hivatalos értesítés

Az aradi Háztulajdonosok Szindikátusa a házbérlőkönözözetekre nézve közli:

1. Az 1933—34. évi költségvetésben a célra felvett 25 millióból kifizettek 1933. decemberig 19 milliót.

2. Ez év január hónapra kifizetésre kerül 4 millió, amely összegből az összes 20 ezer lejen aluli követelések ki lesznek egyenlítve.

3. Ezen összeg kifizetése után kimutatás lesz küldve a pénzügyigazgatósághoz azon háztulajdonosokról, akiknek a szükséges okmányok nincsenek rendben, hogy azokat pótolhassák.

4. Minthogy az 1932—33. évi követelések kifizetése végett 36 millió igényeltetik, a napokban még 11 millió póthitel foglalkoztatni igénybevenni.

5. A pénzügyminisztériumban a lakbértörvény módosításával foglalkoznak, megszüntetve ezáltal a lakbérkülönbözeti ügyet.

A szindikátus is ilyen értelemben dolgozik, hogy ezen törvényt hatályon kívül helyezzék.

6. Az 1931—32. évi követeléseket kompenzálni fogják.

7. Az 1930—31. és régebbi követeléseket az amortizációs pénztár adóbonokkal fogja kifizetni. E célból a pénzügyigazgatóságnál megfelelő nyomtatványok vannak, melyeket ki kell tölteni és ott leadni.

= Érdekes adatok az angol nemzeti bank legutóbbi kimutatásában. Londomból jelentik: Az angol nemzeti bank január 24-ikén az alábbi adatokat közölte a státusáról: (A számok fontsterlingben értendők): Állami alapok 79 millió, garanciák 11 és fél millió, arany- és ezüstálladék 904 ezer, tartalékalapok 87 és fél millió, bankjegyfedezet 52.1 százalék, közintézmények letétjei 13 millió, bankbetétek 118 millió, folyószámlák 37 millió, nemesféminkasszó 190.8 millió, a forgalomban lévő bankjegyek összege 304 millió, bizalmas letétek 260 millió fontsterling. A leszámítolási százalék 2.

= Új közvetlen szállítási tarifa a CFR és négy állam vasutjai között, aranyalapon. A CFR-nek Bucurestiben lévő igazgatósága hivatalosan közli, hogy ez év március 1-től kezdődő hatállyal, Ausztriával, Magyarországgal, Németországgal és Lengyelországgal közvetlen árutarifa-szerződést kötött. Március 1-ig a CFR és Lengyelország, valamint Románia és Danzig között, a jelenleg is érvényben lévő tarifa marad meg, február 1-től március 1-ig pedig speciálisan a köszörmre a lengyelromán vasutakon új, közvetlen tarifa lép életbe. A március 1-én életbelépő közvetlen árutarifa aranyalapon készül.

= Beszédés számok a román—francia külkereskedelmi forgalomról. Bucurestiből jelentik: A kereskedelmi minisztérium statisztikai osztályának kimutatása szerint, 1932. és 1933. év 11 hónapjában Románia és Franciaország között, az alábbi kereskedelmi forgalmat bonyolították le: 1932-ben Franciaországba kivittünk 406 millió 649 ezer frank értékű, 1933-ban pedig 330 millió 800 ezer frank értékű árucikket. Behoztunk 1932-ben 129 millió 511 ezer frank, 1933-ban pedig 115 millió 853 ezer francia frank értékű árukat. A kimutatás szerint tehát Románia külkereskedelmi mérlege Franciaországgal szemben jelentékeny aktívát mutat.

= Elhalasztott adóárverések. Az aradi második kerületi állami adóhivatal csütörtökre is több adóárverést tűzött ki, 15 ezertől 30 ezer lejig terjedő adótarozásokra. Mivel azonban az adózók jelentékeny összegeket törlesztettek, az árverések elmaradtak. Az első kerületi adóhivatal február 3-ikára szintén több árverést tűzött ki.

= Új megállapodás a román—magyar fűrészáru-kereskedelemben. Bucurestiből jelentik, hogy Ghindea, Vermes, Fenyves és Dumitrescu tagokból álló bizottság Budapestén megállapodott a román—magyar fűrészáru-kereskedelemben vonatkozóan. A bizottság romániai tagjai most visszatértek Bucurestibe és közölték, hogy 1934-re hétezer vagon rendszer kvótára és ezer vagon pótkontingensre kötöttek megállapodást, kompenzációs alapon. A fenti kvantumból 34 százalék fölött a magyarországi, 66 százalék szétosztásáról pedig a román kormány dönt. Az új egyezmény ez év április 1-én lép életbe.

